יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

הײַנט 8 זייטען

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 149 | Łódź, Czwartek, 29 czerwca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ה' תמוז תרצ"ג | № 149

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ארלאזאראוו'ס מערדער אנטלאפן קיין לבנון

אזוי פערזיכערט די „פעלעסטין". — דעם ערמארדעטענס פרוי חזרט איבער איהר אַלטע בעשולדיגונג.— די פוס - טריט - שפורען זעבען סטאַווסקי'ס. — דער אויפרוף פון זשאַבאטינסקי'ז. — היטלעריסטען אַרעסטירען 200 יונגע ציוניסטען אויף אַ טרויער - פערזאַמלונג לזכר ד"ר אַרלאזאראוו אין בערלין

ירושלים, 28. (ספ. טעל.) דער אָרגאַן פון דעם אַראַבישען עקזעקוטיוו „פעלעסטין" טיילט מיט, אַז דער פאַקטישער מערדער פון ד"ר אַרלאזאראָוו איז אַנטלאָפען קיין לבנון און, אַז די ארץ־ישראל־פאָליציי האָט זיך געווענדעט צו דער דאָרטיגער פאָלי־ציי וועגען אַרויסגעבען דעם מערדער.

ירושלים, 28. (ספ. טעל.) די פאָליציי פיהרט ווייטער די אויספאָרשונג, און דערקענט, אַז די שפורען פון די טריט אויפ'ן אָרט פון פערברעכען צעטשפרעכען די פוס־אָפדרוקען פון סטאַווסקי'ן.

די פרוי פון ד"ר אַרלאזאראָוו בעשטעטיגט ווייטער מיט דער גאַנצער קאַטעגאָרישקייט אַז סטאַווסקי האָט אָנגעצונדען דאָס לעמפעל בעת זיין חבר האָט געשאָסען אויף איהר מאַן.

בייליס—דרייפוס—סאקא־וואנצעטי—סטאווסקי

וואַרשא, 28. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר־רעספאָנדענט) זשאַבאָטינסקי האָט פערעפענטליכט אַ ערקלערונג אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ערמאָר־דונג פון ד"ר אַרלאזאָראָוו.

ער זאָגט צ. אַ. אַזוי:

— עס איז געשעהען אַ שרעקליכע זאַך — אַ ייד זיצט אין תפיסה, און שווערט, אַז ער איז אומ־שולדיג, און אַ גרויסער טייל פון יודישען פאָלק בעשולדיגט איהם פונדעסטוועגען ווייטער אין אַ מאָרד...

דאָ געשעהט אַזאַ פערברעכען, ווי אַמאָל מיט מענדעל בייליס, קאַפיטאַן דרייפוס און סאַקאָ און וואַנצעטי אין דער לעצטער צייט.

אין די אַלע פאַלען האָט דער פערצווייפלטער טייל פון דער וועלט זיי געשיצט און זיך געשטעלט אויף דער זייט פון די אומשולדיגע קרבנות.

איצט בעשולדיגט אַ גרויסער טייל פון יודישען פאָלק דעם יודען, וואָס זיצט אין תפיסה.

ווען יעדער זיצט אין תפיסה טאָר מען איהם נישט משפטן.

מען בעשולדיגט נישט נאָר דעם יחיד, נאָר אַ גאַנצע בעוועגונג.

מען בעשולדיגט די גאַנצע רעוויזיאָניסטישע פאַרטיי אין דעם ביתר.

(ווייטער זעה 6־טע זייט)

זאל פילהארמאניע
20 נארוטאוויטשא 20

שבת, דעם 1 יולי 1933
9 אַ זייגער אין אָוונט קומט פאַר דער

לידער־קאנצערט

צווייטער
גראנדיעזער

מנחם רובין

פון וועלט־
בערימטען
קינסטלער

ביים קלאוויר:
לאלא אראנסאן

אימפרעס.:
ל. פינקל.

אין זיין רייכען פערשידענארטיגען פראָגראַם:

ערשטע טייל:

1) היידא וויא, ווערטער – בערהאַלץ מוזיק – טרילינג.
2) דער אלטער שומר, ווערטער און מוזיק – ס. גאָלוב.
3) מלוה מלכה, ווערטער–סטוטשקאָוו מוזיק – סעקונדע.
4) 4 סטרונעס, ווערטער – פרוג מוזיק – ווײַנבערג.
5) די באלאדע פונ'ם קעניג, וואס האט אליין געבראכט די שיך צום שוסטער, ער זאל זיי איהם פאריכטען.
6) „דער רבי, די רביצן און עך" ווערטער–מ. ל. האַלפערן, מוזיק–סעקונדע

צווייטע טייל:

1) אין חדר, ווערטער און מוזיק – מילנער.
2) ערגיץ ווייט, ווערטער – כאַריק, מוזיק – יאַמפּאָלסקי.
3) קארוסעל, ווערטער – מאַרקיש, מוזיק – יאַמפּאָלסקי.
4) דער למדן, ווערטער – רונד, מוזיק – סעקונדע.
5) שרה רבקה פון ראכמעסטריווקע.
6) כ'וויל נישט געהן אין חדר ווערטער – שלום עליכם, מוז.–רומשינסקי
7) א שאלה צום רבין הומאָרעסקע

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

א הארציגען מזל-טוב ווינש איך דער
פאמיליע פערדער
צו דער פערלאָבונג פון זייער זוהן
ישראל
מיט פרל. שושנה סרעבניק
יצחק פינק.

א הערצליכען מזל-טוב ווינשען מיר
דער פאמיליע פערדער
צו דער פערלאָבונג פון זייער
ליבען זוהן **ישראל**
מיט פרל. **שושנה סרעבניק**
פאַמיליע באַלדערמאַן.

וויכטיג פאַר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז ס'איז ערעפענט געוואָרען דאָס

אמבולאטאריום

ביים פעראיין **„מלבוש ערומים"**
שעניעוויטשא 3/5,

וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע היל אויפ'ן אָרט. שיקט אויך אַרויס דאָקטוירים-ספעציאַליסטען מיט וויזיטען אַהיים

נעהמט אויך אָן געבורטען און אַלע אַרט אַנאַליזען. מינימאַלע אָבצאָה־לונגען.

די פערוואַלטונג.

הזכרה.

מארגען, פרייטאג, דעם 30־טען יוני 1933, 12 אַ זייגער בייטאָג וועט פאָרקומען אין דער שוהל פון „לינת החולים" (פּאָלודניאָווא 19 אַ) אַ טרויער-גאָטעסדינסט צו דער ערשטער יאָהרצייט פון אונזער אונפערגעסליכען מאַן, פאָטער, גרויספאָטער און ברודער

אשר ליב שקורניק ז"ל

נאָך דער הזכרה 1 אַ זייגער בייטאָג וועט פאָרקומען די ענטהילונג פון דער מצבה אויפ'ן יודישען בית-עולם.

צו די דאָזיגע טרויער-פייערונגען ווערען איינגעלאַדען אַלע קרובים, פריינד און בעקאַנטע.

די פאמיליע.

3414

אינטערנאַצ. יודישער באָיקאָט=קאָנגרעס

ווערט פאַרקומען אין לאָנדאָן דעם 16 יולי

לאָנדאָן, 28 (ספּ. טעל.)
אין משך פון 2 טאָג איז דאָ פאָרגעקומען אַ צוגרייטונגס-קאָנפערענץ וועגען צוזאַמענרופען אַ ידישען אינטערנאַציאָנאַלען קאָנגרעס מכּוח'ן ווירטשאַפטליכען באָיקאָט אויף דייטשלאַנד.

אין דער דאָזיגער קאָנפערענץ, צונויפגערופען לויט דער איניציאַטיוו פון די ענגלישע יודען מיט'ן לאָרד מעלטשעט בראש, האָבען אנטיילגענומען דעלעגאַציעס פון אייראָפּעאישע לענדער און פון אַמעריקא.

די יודישע ווירטשאַפטליכע ספערען אין פּוילען האָט רעפּרעזענטירט דער סענאַטאָר שערעשעווסקי און דעפּ. ווישליצקי.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען צונויפצורופען דעם אינטערנאַציאָנאַלען באָיקאָט-קאָנגרעס אין לאָנדאָן דעם 16 יולי.

דער קאָנגרעס וועט דויערען 4 טעג.

ווי עס ווערט געמאַכט פּאָליטישער אנשטעל

פּראָ-דייטשע פּאָליטיק פונ'ם סעקרעטאַריאַט ביי דעם פעלקער-בונד

גענף, 28 (ספּ. טעל.)
אין די גענפער פּאָליטישע קרייזען האָט אַרויסגערופען גרויס פערוואונדערונג דער פאַקט, וואָס דער גענעראַל-סעקרעטאַריאַט פון דעם פעלקער-בונד האָט געפונען פאַר נויטיג אַרויסצוגעבען אַ קאָמוניקאַט, דאָס ער האָט דערהאַלטען 70 דעפּעשען פון דייטשע שטעט, געזעלשאַפטען און פּריוואַט-פּערזאָנען, אין וועלכע עס ווערט געפאָדערט, אין צוזאַמענהאַנג מיט די אַעראָפּלאַנען וועלכע זענען כלומרשט געפלויגען איבער בערלין און געוואָרפען אויפריפען – אַז דייטשלאַנד זאָל בעקומען גלייכבערעכטיגונג אויפ'ן געביט פון שוץ פאַר אַ לופט-פליר-אָנפאַל.

ביז איצט האָט דער גענעראַל-סעקרעטאַריאַט קיינמאָל נישט פערעפענטליכט קיין דאָקומענטע פון אַ נישט-אָפיציעלען כאַראַקטער.

וועגען דער סטאַביליזירונג פון די גרויסע וואַלוטעס

לאָנדאָן, 28. (ספּ. טעל.) דאָס אָנקומען פון ד"ר מאָגלעי קיין לאָנדאָן האָט נישט גערירט פאָראויס די עיקר פראַגע פון סטאַביליזירען די קורסען פון די גרויסע וואַלוטעס.

מאָגלעי האָט אָפּגעהאַלטען אַן אינפאָרמאַציע קאָנפערענץ מיט הול'ן, און דערנאָך האָט ער דערקלערט פאַר דער פּרעסע, אַז ער איז געקומען קיין לאָנדאָן בלויז אַלס אָבסערוואַטאָר פון דער קאָנפערענץ מצד רוזוועלט'ן, און אַז ער קאָן העכסטענס אינסטרואירען די אַמעריקאַנישע דעלעגאַציע אין הסכם מיט די אָנשויאונגען פון זיין פולמאַכט-געבער.

נאָך דער דאָזיגער דערקלערונג איז צו זעהן, אַז די שטעלונג פון אַמעריקע בלייבט נישט גערירט, און וועגען דער סטאַבילירונג פונ'ם דאָלאַר-קורס קאָן נאָך אַ לאַנגע צייט נישט גערעדט ווערען.

די היסטאָריקליסען-בעראַטונגען צווישען די דעלעגאַציעס פון אַמעריקע ענגלאַנד און פראַנקרייך קומען פאָר ווייטער, אָבער זייער צוגאַנג איז אַ פּוילער און פיהרען נישט צום ציל.

מאָרגען וועט זיך די דיסקוסיע אין דער מאָנעטאַר-קאָמיסיע ווייטער פיהרען ביי צוגעמאַכטע טירען.

אזא אופן פון פייניגען ביי די היטלעריסטען

בערלין, 28. (ספּ. טעל.) די אַרעסטירטער אַרויסגעבער פונ'ם קונסט-בלאַט „די דויטשע צוקונפט", ריכער, איז נעכטען צוזאַמען מיט זיין זוהן אויסגעשטעלט געוואָרען אין הוידע אונטער אַ שאַנד-סלופּ.

פון דער טורמע האָט מען זיי געפיהרט אויף אַ פוהר, און אויף זייערע העלזער האָט מען אויפגעהאָנגען טאָוולען מיט אויפשריפטען: „איך בין אַ פערעטער פונ'ם לאַנד".

דעם פאָטער האָט מען נאָך חוץ מזה צוגעשריבען: „מיין משפּחה אויך".

דאָס אַרומפיהרען פון די אַרעסטירטע האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע סענסאַציע, און דער טישער המון פון אַלע שיכטען האָט זיך זעהר גוט געוויילט.

DOKTOR

M. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען. מענער = שוואַכע. אַלע אַרט אַנאַליזען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 8–2 און פון 5–9 אָוונד

בעזונדערע וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

ווייטערדיגע רדיפות אויף קאַטוילישע גייסטליכע

סאַאַרבריקען, 28 (ספּ. טעל.)
די קאַטוילישע פּרעסע אינפאָרמירט, אַז די שטאַטישע מאַכט אין פאַלאַטינאַט וועדט ווייטער אָן געגען דעם קאַטוילישען קלער אונגעהייערע שיקאַנען.

לעצטענס זענען אַרעסטירט געוואָרען 10 גלחים.

צוריקגעפלויגען דער רומענישער פּרינץ

וואַרשאַ, 28 (טעלעפאָניש)
היינט 8,50 אינדערפריה איז פון ציווילען פליה-פלאַץ אָפּגעפלויגען פון וואַרשאַ אין אַן אַעראָפּלאַן דער רומענישער פּרינץ מיקאַלאַי מיט זיין סוויטע. דער הויכער גאַסט האָט זיך געוויילט אין וואַרשאַ 3 טעג.

Już najwyższy czas zamawiać bilety na letnie wycieczki morskie

LINJI GDYNIA - AMERYKA

3 lipca — Na Fjordy Norwegji
21 lipca — Do Kopenhagi
22 lipca — Do Anglji i Holandji
29 lipca — Do Francji i Belgji
4 sierp. — Wokół Wiel. Brytanji
15 sierp. — Do Sztokholmu
21 sierp. — Do Anglji i Belgji

Ceny od 100 złotych

INFORMACJE I SPRZEDAŻ BILETÓW W BIURACH LINJI GDYNIA - AMERYKA:
w WARSZAWIE, MARSZAŁKOWSKA 116
w GDYNI, ul. WASZYNGTONA
w LWOWIE, ul. NA SŁONIE 2
w KRAKOWIE, ul. LUBICZ 3
w RZESZOWIE, ul. GROTTGERA 1004

BEZ PASZPORTÓW ZAGRANICZNYCH I WIZ

„ים-יום-טוב" אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 28 (טעלעפאָניש)
היינט זענען פאָרגעקומען אַ רייהע פייערליכקייטען אין שייכות מיט'ן פּוילישען „ים-יום-טוב".

די פייערליכקייטען וועלען היינט פאָרקומען אין דער פּוירער מאָס.

2 פערשוואונדענע שפּאַנישע לופט-פליהער

מאַדריד, 28 (ספּ. טעל.)
די ידיעות, וואָס קומען אָן פון מעקסיקאַ מכּוח דעם גורל פון די שפּאַנישע לופט-פליהער קאָלאַרא און באַרבעראַנאַ, רופען אַרויס, מחמת זייער סתירה'דיגקייט, אַן אויסערגעוועהנליכע אויפרעגונג צווישען דער שפּאַנישער בעפעלקערונג.

ווען דער אַעראָפּלאַן „קוואַטרא וויענטאָס" (פיער ווינטען) איז גליקליך איבערגעפלויגען דעם אַטלאַנטיק און האָט אויסגעלאַנדעט אויף קובאַ, זענען די שפּאַנישע געווען שטאָלץ און גליקליך.

אין עטליכע טעג שפּעטער איז אָנגעקומען די ידיעה, אַז נאָכ'ן סטאַרט אויף קובאַ האָבען די פליהער געליטען אַ קאַטאַסטראָפע אין טיף מעקסיקאַ.

קיין אָפיציעלע ידיעות וועגען דעם גורל פון די לופט-פליהער זענען נאָך נישט אָנגעקומען.

פערפלייצונגס-קאַטאַסטראָפע אין דער שווייץ

ציריך, 28 (ספּ. טעל.)
די פערפלייצונגס-קאַטאַסטראָפע אין דער שווייץ נעהמט אָן אַלץ גרעסערע פאָרמען.

לאַגאָ-מאַדזשאָרע האָט זיך אויפגעהויבען אויף 2 מעטער, פערגיסענדיג אַ רייה דערפער.

אַ רייהע געגענדען, ווי צ. ב. ש. פּליאַן און אַנדערמאַט זענען אינגאַנצען אָפּגעשניטען געוואָרען פון דער וועלט.

לעת עתה בעטרעפען די היזקות אַ סך מיליאָנען פראַנקען.

אויך די באָדענישע אָזערע איז אַרויס פון די ברעגעס.

(ווייטערע טעלעגראַמע זעה 6-טע זייט)

די פּלענער פון דייטשלאַנד

אוויכטיגע שטים וועגען פּאַקט פון די 4 גרויסמאַכטען

פּאַריז. 28. (ספּ. טעל.) דער געוועז. ווייצ-מיניסטער פון טאַרדיע'ס קאַבינעט, פּאָל רעינאָ (אָנפיהרער פון דער צענטער-גרופּע „גרופּ די צענטר רעפּובליק") האָט אין אַן אינטערוויו אין שייכות מיט'ן פּאַקט פון די 4 גרויסמאַכטען, דערקלערט, אַז דייטשלאַנד האָט אויסגעאַרבייט אַ 4-יעהריגען ווירטשאַפטס-פּלאַן פון זעלבסט-אויסהאַלטונג.

לויט רעינאָ'ס מיינונג איז די הויפּט-אויפגאַבע פונ'ם פּלאַן — דאָס צוגרייטען אַ מלחמה, אויף וואָס היטלער דאַרף האָבען צייט פון 3 ביז 4 יאָהר מאַקסימום.

שפּעטער וועט היטלער דערקלערען: — איך האָב געטאָן אַלץ, וואָס איך האָב געקאָנט, כדי צו דערהאַלטען דעם שלום, און אויב אויך איצט וועלען די גערעכטע פאָדערונגען פון דייטשלאַנד נישט נאָכגעגעבען ווערען, וועל איך זיין געצוואונגען צו רעאַליזירען זיי דורך קראַפט.

לויט פּאָל רעינאָ'ס מיינונג, וועט דער ערשטער אָביעקט פאַר היטלער'ס קריג זיין — די פּוילישע ערד, און נאָכ'ן צוקלאַפּען פּוילען, וועט ער זיך אומקלאָפּען געגען די באַלטישע מלוכות און די סאָוועטען, די טעריטאָריען פון וועלכע ער בעטראַכט אַלס נאַטירליכע שטחים פאַר דער דייטשער קאָלאָניזאַציע.

פּאָל רעינאָ איז טיף איבערצייגט, אַז די היטלער-דיפּלאָמאַטיע וועט אָנווענדען אַלע מיטלען, בכדי צו פערערגערען די פּויליש-סאָוועטישע בעציהונגען, און צו קאָנען די צוויי מלוכות וואָס ליכטער בעהערשען.

איז שוץ פון די יודען

אַ גרויסע פערזאַמלונג מיט'ן אנטייל פון קאַטוילישע גייסטליכע

לאָנדאָן, 28. (ספּ. טעל.) אין קווינשעל איז נעכטען פאָרגעקומען אַ גרויסע פערזאַמלונג מכּוח די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאַנד.

דעם פאָרזיץ האָט געפיהרט דער געוו. מיניסטער באַקמעסטער.

דער הויפּט-רעדנער איז געווען דער העכסטער גייסטליכער פון דער עוואַנגעלישער קירכע, ערץ-בישאָף קענטערבורי.

חוץ מזה האָבען אין דער פערזאַמלונג אנטייל גענומען אַזעלכע בעדייטענדע פּאָליטיקער, ווי לאָרד סעסיל, סער הערבערט סעמיועל, לאָרד רידינג און פיל פאָרשטעהער פון ווירטשאַפטליכע און געזעלשאַפטליכע ספערען.

די אַלגעמיינע אויפמערקזאַמקייט האָט געווענדט אויף זיך די אָנוועזענהייט פונ'ם ערץ-בישאָף פון ליווערפּול, ד"ר דאָוונעי און פון עטליכע אַנדערע קאַטוילישע פּרעלאַטען.

דער ערץ-בישאָף קענטערבורי האָט געהאַלטען אַ רעדע, אין וועלכער ער האָט אין שאַרפע ווערטער געשטעמפּעלט די פּאָליטיק פון דער היטלער-רעגירונג לגבי די יודען, און ער האָט פאָרגעשטעלט אַ פּראָיעקט פון אַ רעזאָלוציע, אין וועלכער עס ווערט געפאָדערט אָפּצושטעלען די רדיפות אויף יודען.

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פּיעטריקאָווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אָן שטענדיגע אויגען - קראַנקע (צוועק אָפּעראַציע א. ז. וו.), ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אָוונד.

Dr. med.

Haltrecht

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-און געשלעכטס-קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21

נעמט אָן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאָג און פון 5—9 אָוונט. זונטאָג פון 10—1 בייטאָג

אַלע אַרט אַנאַליזען.

שלאָסערי-אַרבייטען,

ווי אויך אויפאָנענישע שוצגיטערס, מעטאַל-בעשלאָגען, מאַשינען-טיילען

פיהרט אויס בילינ

J. REDER, Łódź

קאָנסטאַנטינער 11/13

ערשטער יוד. קליינהענדלער-פעראיין

אַגראַדאָוואַ 10.

אַכטונג, קליינהענדלער!

היינט דאָנערשטאָג, דעם 29 יוני, 6 אַ זייגער אָוונד, קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל, אַ גרויסער

דיסקוסיע=אָוונד

געווידמעט דער באָיקאָט=אַקציע געגען דייטשע סחורות, צוליב די רדיפות אויף די יודען אין דייטשלאַנד.

ס'וועלען אַרויסטרעטען פאָרשטעהער פון לאָדזשער קאָמיטעט צו בעקעמפען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאַנד.

קליינהענדלער, ערשיינט מאַסענווייז! די פערוואַלטונג.

אַ שלאָף-צימער

איז אַ גוטען צושטאַנד ווערט געזוכט צו קויפען!

אָפערטען אונטער „B" אין אַדמינ.

פאַר גאָלד, ביזשוטעריע און לאָמבאַרד-קוויטעס צאָהלט די העכסטע פּרייזען

אייזידאָר פּיאַלקאַ

פּיעטריקאָווער 7.

Dr. L.

Czarnożył

אָרדינירט אין זומער-סעזאָן

— אין —

CIECHOCINEK

willa Kościuszko.

Dr.

Wajnberg

ספּעציאַליסט פון לונגען- האַרץ- און מאַגען-קראַנקהייטען

ציגעל-גאַס 11, טעל. 126-02

נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—4 און 8—9 אָוו.

קומט אין איבערצייגט אייך אין ערשטקלאַסיגען קאַפע

„Atlantic"

פּיעטריקאָווער 48, טעל. 162-11

וועלכע גיט אַרויס טעגליך געשמאַקע יאַרסקע מיטאָגען

מיט אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע שפּייזען מיט'ן גאַנצען ענטשפּרעכענדען קאָמפאָרט

צום פּרייז פון 2 זל.—2.25 זל.

פריהשטיק 1.30 „

אָוונטברויט 1.30 „

סטליזש, שנעלע און רעעלע בעהאַנדלונג! מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

לאדז, 29 יוני 1933

„ניי׳ער פאלקסבלאט"

לאדז, 29 יוני 1933

דאס, וואס מען דארף געדענקען

ווי אזוי היטלער פערפעסטיגט זיין ממשלה

מען האט געמיינט, אז די ענטוישונג מיט היטלער'ס פראגראם וועט אין דייטשלאנד קומען גאר גיך, ווייל מיט'ן אויסהונגערן דעם יודישען פראצענט פון דער דייטשער בעפעלקערונג וועט ער דאך נישט אנזעטיגען די 99 פראצענט דייטשען, כדי צו בערעכטיגטען זייערע הבטחות, און אויפ'ן אויסערליכען פראנט וועט ער דאך זיך נישט דערוועגען אויפצוהויבען א האנט געגען סטאטוס קווא, וועלען דאך די דייטשען זיך באלד ארומזעהען, אז ער האט זיי גענארט און וועלען זיך פון איהם אפטרייסלען ווי פון א פאלשען משיח.

דער דאזיגער חשבון איז געווען א פאלשער.

קודם כל האנדעלט זיך עס נישט וועגען אנזעטיגען דאס גאנצע דייטשע פאלק, נאר וועגען שאפען ווארימע בעטקלעך פאר א גרויסע צאהל פיהרערס, פון זיין אייגענער פארטיי, זאלען נאר די אייגענע מענשען זיין גוט בעווארענט, וועט מען שוין האבען א גענוגע צאהל אגיטאטארען אין ווארט און שריפט און אויך דעם געהעריגען לעגיאן יוצרי משרתים, צום אכטונג געבען אויפ'ן ניי־איינגעפיהרטען סדר, און די „אידעי" איז געראטעוועט.

אזוי פיהרט זיך לעצטענס אין אלע לענדער, וועלכע זענען דעמאקראטיזירט, דאס איז דאך דער אמת'ער פשוטער וועג, וואס פיהרט פון דעמאקראטיזם צו דיקטאטור, דעמאקראטיזם איז טאקע די הערשאפט פון פאלק, אבער דאס פאלק איז געראטע אין א פרויענצימער, וואס איהר הערשאפט בעשטייט אין לאזען זיך בעהערשען. די ממשלה פון פאלק בעשטייט דאך אין געבען שטימען, אויסקלויבען איבער זיך הערשערס און נאכדעם פאלגען די אויסדערוועהלטע און טון, וואס זיי הייסען. אט דער „והוא ימשול בה" מוז דערפיהרען צו דיקטאטור.

און אויב מ'זאל זיך דערמאהנען אז דער איין פראצענט יודען האט אין א גרויסען טייל פערנומען אויבען־אנ־ע פלעצער אין דער געזעלשאפט, קען מען זיך גרינג פארשטעלען אז צוזעהענדיג ביי יודען אלע זייערע דערגרייכטע פריווילעגיעס, זייערע געזעלשאפטליכע אמטען און אנגעקליבענע פערמעגענס, וועט עס קלעקען צו זעטיגען א גאנץ היפשע צאהל פון היטלערס העלפערס, און אויב ס'איז קנאפ, האט מען דעריבער דערקלערט א מלחמה אויף די געוועזענע יודען, די האלבע, דריטעלדיגע און פערטעלדיגע יודען ביז'ן 4־טען דור, דאס איז ארום און ארום א גאנץ היפשער „יש", און איצט האט מען פערברייטערט די ספערע פון ווירקונג אויך אויף די סאציאל־דעמאקראטען. אמת, דא וועט שוין די לעבעדיגע ירושה נישט אנקומען אזוי גרינג, ווייל אויב א יוד קען קיינמאל נישט ווערען קיין אריער, זענען אבער די דייטשע סאציאל־דעמאקראטען, כמעט אלע אפילו אויך א גרויסער טייל פון די קאמוניסטען איצט געווארען היטלעריסטען. אבער ראשית קענען דאך פארט נישט אלע פערלייקענען זייער פריהערדיגע אמונה, פערהאן דאך די אויבערשטע פיהרערס, ווי, למשל, דער איצט ארעסטירטער געוועזענער פרעזידענט פון רייכסטאג לעבע, וועלכער מוז אבנעהמען די מערטירעריי, און חוצדעם איז דאס אליין אויך א געווינס, אויב די זעלביגע פאליציאנטען וואס האבען פריהער בעקומען זייער פאסטען פונ'ם סאציאל־דעמאקראטישען שטאב, וועלען עס איצט בעקומען אלס היטלעריסטען און ממילא ווערט דאך די פאזיציע פון דער אייגענער פארטיי פערשטארקט.

אט די דאזיגע פערשטארקונג קען אזוי גיך נישט קומען, נאר זי מוז געמאכט ווערען ביסלעכווייז טריט ביי טריט, אפילו די נידעריגסטע בערוהרונג פון יודען מוז געמאכט ווערען פארזיכטיג, ארומקוקענדיג זיך גנביש, ווייל ס'לויבט דאך נישט אויפרייסען דער וועלט די אויגען, א פשיטא שוין די צושמעטערונג פון די סאציאליסטישע און ליבעראלע עלעמענטען צווישען די דייטשען גופא.

אזוי ארום איז קלאר אז אנשטאט דער ענטוישונג, אויף וועלכער מ'האט זיך גע־יכט, קומט נאך די טאג־טעגליכע בעגייסטערונג און פערשטארקונג פון דער אנהענגערשאפט צו דער פארטיי.

און אויך כלפי חוץ איז היטלער נאך ווייט נישט באנקראט, די דייטשע באנקראט־דערקלערונג ערב דער לאנדאנער ווירטשאפט־קאנפערענץ בעווייזט א פשוטע אפענע אנזעטיגונג מיט פרעמדען רויב, מיט וועלכען די דייטשען בעלעקען זיך אוודאי מיט גרויס תענוג, עס'עט א קלייניגקייט, ווען הונדערטער טויזענטער וועקסלען דארפען פלוצים צום טערמין נישט געצאהלט ווערען. דאס איז גאר א גרויסע קאנטריבוציע, וואס איראפע צאהלט דייטשלאנד פארן אויסגעבעטעלטען שלום. און אויך אין דאנציג האט מען אויפ'ן „דעמאקראטישען" אופן אפגעלעקט א בייגדעל, פערשטייט זיך, מיט פוילען רעדט מען נאך דערווייל העפליך, אבער אויף איבעווייביג יוערט שוין אנגעזאגט אנ'אומברחמנות'דיגער קאמף, מ'האט זיך געפרובט כאפען א געווינסעל אויך אויפ'ן עסט דייכישען פראנט, האט זיך עס דערווייל נישט איינגעגעבען, אבער וואס ס'איז היינט דורכגעפאלען קען מארגען טריומפירען און טאקע אויפ'ן איגעוויינליגסטען דעמאקראטישען וועג, דער זיכערסטער צו ברענגען צום ציל.

הכלל, היטלער האט נאך גאר א סך צו געבען דעם דייטשען פאלק, אידער ער וועט אויפהויבען זיין האנט אויפ'ן ווערסאלער טראקטאט, פון ענטוישונג איז, קענטיג, נאך גאנץ ווייט.

דאס מוזען מיר, היטלערס טויט־שונאים, זיך איינחזרן.

פ. ק.

די קליינבירגערליכע רעוואלוציאנערע אין דער שווייץ

דער שווייצארישער פאשיזם רעדט אפענע דיבורים

דער געוואלדיגער וואוקס פון פאשיזם אין דייטשלאנד האט געבראכט דערצו, אז אויך אין לאנד, וואס ליגט צווישען דער נאצי־מדינה און איטאליען, אין דער שווייץ, האט אויך דער פאשיזם געפונען סימפאטיקער און אנהענגער. ווי אומעטום, האט אויך דא דעם באדען צוגעגרייט דער קריזיס. אמת, די ארבייטסלאזיגקייט אין דער שווייץ האט נאך דא נישט אנגענומען אזא מאסשטאב, ווי אין אנדערע אינדוסטריע־לענדער. אבער די שווייצער זענען פאראויסזעהעוודיג, זיי לעבען שוין אין איין שרעק פאר'ן מארגען.

דער דאזיגער פסיכאז פון מורא פאר דער קאטאסטראפע פון דעם רוהיגען מצב, וואס האט זיך אויסגעוויזען צו זיין אייביג און פעסט אזוי, ווי זייערע הויכע בערג, האט ארומגענומען קודם כל די מיטעלע שיכטען. צווישען די דאזיגע לייט געפינט די פאשיסטישע בעוועגונג פיל אנהענגער. אויף די פאשיסטישע פערזאמלונגען קאן מען זעהען סוחרים, האנדווערקער, קליינהענדלער און אנדערע קליינע מענשעלעך. דער הויפט־פונקט אין פראגראם פון די קליינבירגערליכע רעוואלוציאנערען איז קאמף געגען די גרויסע האנדעלס־הייזער, געגען די גרויסע אינדוסטריעלע אונטערנעהמונגען, געגען די ארגאניזירטע קאנצערנען. די קליינע מענשען בונטעווען זיך געגען די גרויסע, די ווירטשאפטליכע אפגעשטאנענקייט וועהרט זיך געגען דער קאפיטאליסטישער ענטוויקלונג.

עס איז אבער פארהאן א גרויסער אונטערשיד צווישען דעם שווייצארישען פאשיזם און דייטשען. דער ערשטער נערט קיינעם נישט אפ מיט סאציאליזם, ער אפערירט נישט מיט כלומרשט סאציאליסטישע פראזען און אויב ער גרייפט אן דעם גרויסען קאפיטאל און די גרויסע בענק לייגט ער דעם טראפ קודם כל אויף די ווערטער „גרויסע" און נישט „קאפיטאל". דער שווייצארישער פאשיזם איז פיל עהרליכער פאר די עהנליכע בעוועגונגען אין דייטשלאנד און אין איטאליען, ווייל ער טרעט ארויס נישט געדעקט מיט קיין שום ליגנערישער מאסקע. דער שווייצארישער פאשיזם זאגט אפען אז עס גייט דא בלויז וועגען אפהיטען די קלאסען־אינטערעסען פון געוויסע שיכטען און גרופען און אזוי ווי די אינטערעסען פון די בעזונדערע גרופען זענען פעדשידענע, בילדעט נישט דער שווייצארישער פאשיזם קיין איינהייטליכע ארגאניזאציע, נאר ער איז צוקלאפט אליין אויף בעזונדערע גרופען, וועלכע בעקעמפען זיך איינע די אנדערע.

דער מאנגעל אין שיין פון כלומרשטער אידעאישקייט און דאס שפילען אין אפענע קארטען ברענגט דערצו, אז די שווייצארישע פאשיסטען יאגען זיך נישט נאך דער אונטערשטיצונג פון די ארבייטער און די ארבייטער גופא רייסען זיך נישט אין די רייהען פון די פאשיסטען.

דאס ערשטע ארט צווישען די פאשיסטישע גרופען פערנעהמט די גרופע פון רעגירונגס־ראט יאס און די ארגאניזאציע, וועלכע טראגט דעם נאמען „די נייע שווייץ". דיביידע גרופען האבען זיך געשטעלט פאר א ציל צו בעקעמפען דעם גרויס־האנדעל. בראש פון יעדער גרופע שטעהט א „פיהרער". אין דער שווייץ האט זיך ביז איצט נישט געפונען אזא „געניאלער קאפ", א שטייגער, ווי היטלער, וועלכער זאל פעראייניגען ארום זיין פערזאן טויזענדער און אפילו מיליאנען אנהענגער. א שטערונג דערביי איז דער אומשטאנד, וואס די שווייץ איז צוקלאפט אויף נאציאנאליטעטען און שפראכען־גרופען. אין דער פראנצויזישער שווייץ זענען אויך פארהאן פאשיסטישע גרופען, די עלטסטע פון זיי איז די „אוניאן נאסיאנאל" מיט דעם פיהרער זשארזש אלטראמאר בראש. אבער אלע פרובען צו פעראייניגען די דייטשע מיט די פראנצויזישע פאשיסטישע גרופען האבען זיך דערווייל געענדערט מיט גארנישט.

די איינפלוסען פון די פאשיסטען זענען אין דער שווייץ דערווייל נישט קיין גרויסע. דאס האט צום בעסטען בעוויזען דער פלעביסציט פון 28. מאי וועגען פערקלענערען די ארבייטער־לוינען. דער גרעסטער טייל פון דער געזעלשאפט האט זיך ארויסגעזאגט געגען וועלכען עס איז נישט אטענטאט אויף די עראבערונגען פון די ארבייטער.

א זשורנאליסט, וועלכער האט גארנישט געהערט און געזעהן

ער רעקלאמירט די טוריסטיק פון דייטשלאנד

אין די לעצטע נומערן פון „וויאדאמאשטשי ליטעראצקיע" פערעפענטליכט זיינע איינדרוקען פון א רייזע איבער דייטשלאנד ה' אנטאני סאבאנסקי. די איינדרוקען זענען גאנץ אבערפלעכליכע און נישט אינטערעסאנטע, אבער דאס איז אנ'ענין צווישען מחבר און דער רעדאקציע. אין די ארטיקלען פון סאבאנסקי, וועלכע זענען געשריבען מיט א מערקווירדיגער „אביעקטיוויקייט" זענען אבער פארהאן מאמענטען, אויף וועלכע עס איז ווערט זיך אפצושטעלען.

אין ארטיקעל „א פאלק אין אוניפארם" וואונדערט זיך ה' סאבאנסקי, וואס אין דייטשלאנד האט כמעט אינגאנצען אויפגעהערט דער צושטראם פון אויסלענדישע טוריסטען, וועלכע פלעגען שמאל צאלרייך בעזוכען דאס לאנד, ספעציעל זומערצייט און מיט א וואונדליכער נא־איוויקייט שרייבט ער, אז ער ווייסט נישט מיט וואס מען קאן ערקלערען דאס פערשווינדען פון די טוריסטען".

פון אונזער זייט, בעמערקט צו דער דאזיגער פערוואונדערונג דער „ראבאטניק" מוזען בלויז אויסדרוקען אונזער פערוואונדערונג, ווייל מיר קאנען דאך נישט אננעהמען, אז דער מחבר זאל גארנישט וויסען פון דעם, וואס עס איז פארגעקומען און וואס עס קומט פאר אונטער דעם שטיוועל פון היטלער'ן, אנהויבענדיג פון דער בעריהמטער דאטע, ווען עס איז אונטערגעצונדען געווארען דער רייכסטאג דורך היטלערס אגענטען.

אבער נאך דער פערוואונדערונג קומט באלד ביי ה' סאבאנסקי'ן א מין בעדויערונג. ווי ער שרייבט, איז דייטשלאנד געבליבען „דאס אידעאלע לאנד פאר אויספלוגען". אויסער די שטאטישע צענטרען קאן מען זיך אומעטום איינארדנען זעהר ביליג. די גוטמוטיגע בעציהונג פון ארטיגען איינוואוינער צום אויסלענדער האט גארנישט פערלוירען איהר חן. מען דארף פעסטשטעלען, אז דער אויסלענדישער טוריסט ווערט הייגט נאך בעסער אויפגענומען ווי פריהער. איך וואלט זיך נישט געוואקעלט איינצוארדנען א פוילשטענדיג פוילישע עקסקורסיע איבער דייטשלאנד און איך ווייס, אז וועגען קיין שום אונאנגענעהמליכקייטען וואלט נישט געקאנט זיין קיין רייד...

מיר רייבען זיך די אויגען פאר שטוינונג, קאמענטירט די ענטציקונג פון ה' סאבאנסקין דער „ראבאטניק". וואס איז דאס אזוינס? אנ'ארטיקעל פון א פעראנטווארטליכען פארשטעהער פון די „וויאדאמאשטשי ליטעראצקיע" אדער דער טעקסט פון א רעקלאמע־פלאקאט פון עפעס א היטלעריסטישער טוריסטען־אגענטור? עס ווילט זיך ממש נישט גלויבען. צי דען האט ה' סאבאנסקי ווירקליך נישט געהערט גארנישט וועגען טויזענטער פאקטען. ווען די היטלעריסטישע באנדעס האבען געפייניגט און חוזק געמאכט פון אייגענע און אויסלענדישע בירגער, וועגען פיל פאלען פון בארבארישער בעהאנדלונג לגבי אויסלענדישע זשורנאליסטען, וועגען אהן א שיר פאסירונגען, וועלכע זאגען עדות פון א בעזונדערער כאמסטווע און פרעמדענהאס מצד די לאבוסעס אין די ברוינע מונדירען? באמת א מין בעזונדערע פערבלענדונג און אנ'אויסנאהמסווייזע רעקלאמע פאר דעם היטלעריסטישען דייטשלאנד.

ווער ווייס, וואו איך וועל זיין מארגן...

די דריי פרויען ארום דעם קערפער פון ד"ר ארלאזאראוו

מיט עטליכע חדשים צוריק האט דער טראגיש אומגעקומענער ד"ר חיים ארלאזאראוו גערעדט אויף א לויה פון אנ'ערמארדעטען יודישען ארבייטער פון נהלל, יאקאבי. ארלאזאראוו האט דעמאלס געזאגט די פאלגענדע ווערטער:

— אט פונקט אזא שטיקעל בליי, וואס האט הייגט ערמארדעט יאקאבי'ן, קאן מארגען טרעפען אין מיר, אין דיר, אדער אין יעדען פון אונז.

עס האט קיינעם נישט געקאנט איינפאלען, אז אין א פאר חדשים ארום וועט פון א מערדערישער קויל פאלען איינער פון די אנגעזעהענסטע פארשטעהער פון יודישען פאלעסטינע.

ארלאזאראוו איז, ווי בעקאנט, צוריקגעקומען פון איראפע קיין ארץ־ישראל מיטוואך דעם 14 יוני. פרייטאג 12 א זייגער, האט ער אפגעהאלטען אין ירושלים א קאנפערענץ מיט אוסישקינ'ען, 1 א זייגער האט ער געגעסען מיטאג מיט דעם הויך־קאמיסאר, דאן איז ער אוועקגעפאהרען מיט איהם אין דער קינדער־קאלאניע בן־שמן, וואו מען האט געדארפט איינארדנען א טייל פון די יודישע קינדער, וועלכע זענען אנגעקומען פון דייטשלאנד. צוזאמען מיט דער פרוי איז ער פון בן־שמן געקומען קיין תל־אביב. דא האט איהם זיין אלטע מוטער געבעטען, ער זאל דעם שבת פערברענגען ביי איהר, ווי ער פלעגט דאס אפט טון.

ארלאזאראוו האט איבערגעבעטען זיין מוטער, ערקלערענדיג אז ער איז אזוי מיד, דאס ער וואלט געוואלט בלייבען אינגאנצען אליין. דערביי האט ער געזאגט די ווערטער:

די פרעגסט, מאמע, וועגען מארגען, שבת? ווער ווייסט, אפשר וועל איך שוין מארגען זיין אויפ'ן מארס...

דאס איז, פערשטעהט זיך, געווען א שפאס, א גוטמוטיגער שפאס אין געשפרעך מיט דער מוטער. און אפשר איז דאס געווען א פארגעפיהל, אינגאנצען אונטער דעם בעוואוסטזיין.

ארלאזאראוו'ס מוטער איז א 60 יעהריגע פרוי, א נידעריגע און שוואכע. ביים בר־מנן און אויף דער לויה פון איהר זוהן האט זי ארויסגעוויזען א מערקווירדיגע, כמעט העלדישע רוהיגקייט, זי איז געווען צובראכען, די האר פונאנדערגעלאזט אבער פעסט און ווי פערשטיינערט אין רוה. זי איז געווען ווי פול מיט גרויסען אונטערבעוואוסטזיניגען שטאלץ, וואס זי האט געהאט אזא זוהן.

חיים איז געווען איהר איינציגער זוהן. א חוץ איהם האט זי צוויי טעכטער. איינע איז די פרוי פון בעקאנטען שריפטשטעלער יעקב שטיינבערג, די צווייטע איז די פרוי פון מוזיקער ראזאליא. ביידע וואוינען זיי אין תל־אביב. די מוטער פיהרט א קליינעם פענסיאנאט אין תל־נארדאו.

דער פיל טויזענד־קעפיגער המון, וואס האט אנטיילגענומען אין דער לויה האט בעוואונדערט נאך איין פרוי. דאס איז ארלאזאראוו'ס פרוי, סימע געבוירען רובין. זי האט געפיהרט פאר דער האנד איהר דריי־יעהריג יונגעלע. זי שטאמט פון רעוועל אין עסטלאנד. זי איז געוועזן דער איינציגער עדות בעת דער ערמארדונג פון איהר מאן.

א חוץ דעם זוהנדעלע האט ארלאזאראוו איבערגעלאזט נאך א 12־יעהריגע טאכטער פון זיין ערשטער פרוי. די ערשטע פרוי ארלאזאראוו'ס איז געווען די פרוי גערדא, געבוירענע גאלדבערג, א פעהיגע שריפטשטעלערין און פובליציסטקע, די פאלעסטינער קארעספאנדענטקע פון דער „יודישער רונדשוי". פרוי גערדא האט חתונה געהאט פאר דעם בעקאנטען פאלעסטינער ארבייטער־טוער און פובליציסט ד"ר צבי לופט פון גאליציען. נאך דער לויה איז נאכגעגאנגען אויך פרוי גערדא מיט איהר טאכטער. פרוי גערדא איז געווען נישט ווייניגער צובראכען ווי די מוטער און די צווייטע פרוי פון ערמארדעטען.

—==):O:(==—

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג 29 ה תמוז תרצ"ג

יוני

זון-אויפגאנג 3.15
זון-אונטערגאנג 8.01

פאבאר

(2) מארגען פרייטאג, שטעלען זיך פאר דער קאמיסיע, נומער 1 (אל. קאשטשושקי 21), די פרייוויליגע פון די יאהרגענג: 1913, 1914 און 1915 וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 קאמיסאריאט.

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגרודאווא 34) שטעלען זיך מארגען פרייטאג – די פרייוויליגע פון די יאהרגענג 1913, 1914 און 1915, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 קאמיסאריאט.

נישט פארגעקומען די נעכטיגע זיצונג פון שטאט-ראט

נעכטען האט געזאלט פארקומען א זיצונג פון שטאט-ראט, אויף וועלכער ס'האבען געדארפט אנגענומען ווערען א גאנצע רייה וויכטיגע באשלוסען: ווי א סובסידיע פאר דער פאמיליע פון פערשטארבענעם לאנג-יעהריגען שטאט-ראט-מיטגליד ליכטענשטיין, וועגען דער נייער פארארדנונג פון אויפהערען צו צאהלען פענסיעס די לאווניקעס א. א. וו.

צוליב דעם אבער וואס צו דער זיצונג איז נישט געקומען קיין גענוגענדע צאהל ראטמענער איז די זיצונג אפגעלעגט געווארען.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם „יום-טוב פון ים" וואס פאלט היינט אויס, האט דאס פרעזידיום פון שטאט-ראט אנגענומען א ענטשפרעכענדע רעזאלוציע.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: א. דאנצער (גערזשעווסקא 57), ו. גראשקאווסקי (11 ליסטאפאד 15), ס. גארפיין (פילסודסקיעגא 54), ס. בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 164), ר. רעמבעליגסקי (אנדזשעיא 28), א. שימאנסקי (פשענדזאלניאנא 75).

אורלויב אין פאליציי

(2) נעכטען האט אנגעהויבען זיין אורלויב דער קאמענדאנט פון דער וואיעוואדישער פאליציי אינספעקטאר יוזעף מראווינסקי. זיין אמט פערטרעט דער אונטער־אינספעקטאר קאזשימיעזש זלאטאווסקי.

געוו. דעפ. מיכאלאק בעגאנגען זעלבסטמארד

(2) דער געוועזענער נ.פ.ר.שער דעפוטאט תאימשעך מיכאלאק, קילינסקי 79, האט זיך נעכטען גע'סמט אין זיין אייגענער וואוינונג. דער דאקטאר פון קראנקען-קאסע האט קאנסטאטירט דעם טויט.

די סיבה פון זעלבסטמארד זאל זיין מאטעריעלע שוועריגקייטען.

אנ'אויסוואורף האט צושטאכען א מיידעל

זי האט זיך נישט געלאזט מאנס זיין

(2) דער 50-יעהריגער סטאניסלאוו מאקאווסקי, 6 שערפיען 57 האט נעכטען געוואלט מאנס זיין די 15 יעהריגע מאיעסקא פון וואולטשאנסקא 21. ווען דאס מיידעל האט געשטעלט א ווידערשטאנד האט מאקאווסקי זי שווער פערוואונדעט מיט א מעסער.

מאקאווסקי איז ארעסטירט געווארען און דאס מיידעל איז אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.

עלעקטראנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזען.

די היינטיגע פייערונג פון „ים-יום-טוב"

(2) די פייערונג פון „ים-יום-טוב" האט זיך שוין נעכטען אנגעהויבען ביי אונז אין שטאט. די הייזער און שטאטישע געביידעס זענען געווען אויסגעצירט מיט פאהנען און עס זענען אפגעהאלטען געווארען אקאדעמיעס.

פונקט דריי א זייגער האבען זיך געהערט סיגנאלען פון פאבריק-סירענעס, און אין דערזעלבער רגע איז די גאנצע בעוועגונג אין שטאט אפגעשטעלט געווארען אויף איין מינוט.

אין אווענד איז איבער די הויפט-גאסען פון שטאט אריינגעמארשירט געווארען א „צאפשטיק".

היינט פריה ווערען זיך אויפ'ן ריימאנד-פלאץ, באלוטער מארק און שייבלערס מארק פערזאמלען די פראפעסיאנעלע און געזעלשאפטליכע ארגאניזאציעס מיט זייערע פאהנען און ארקעסטערס.

ארום 11 א זייגער וועלען אויף שייבלערס מארק געהאלטען ווערען רעדעס וועגען דער בעדייטונג פון יום-טוב. באלדעם וועלען פון די דערמאהנטע ערטער זיך פארמירען פייערליכע צוגען איבער די גאסען און ארום האלב 1 א זייגער וועלען זיך די צוגען צוזאמענטרעפען אויפ'ן פרייהייטס פלאץ ארום קאשטשושקי-דענקמאל. 1 א זייגער וועלען געהאלטען ווערען רעדעס ביים דענקמאל און די רעזאלוציע וועט מיט שטאפעטען אפגעשיקט ווערען קיין ווארשא.

5 א זייגער וועט אין פאניאטאווסקי פארק שפילען אנ'ארקעסטער און מען וועט האלטען רעדעס דורכ'ן מעגאפאן.

א גאנצען טאג וועט מען זאמלען געלד פארן פאנד פון ים-פערטיידיגונג.

די היינטיגע ים-פייערונגען אין די שוהלען

הרב טרייסטמאן וועט אין דער ווילקער-שוהל האלטען די נעלעגענהייטס-רעדע

די פייערונג אין דער ווילקער שוהל (זאכאדנא 54) וועט זיך אנהויבען פינקטליך האלב 12. נאכ'ן אפזינגען „מה טובו" דורכ'ן חזן ליס מיטן כאר וועט הרב ר' שמחה טרייסטמאן האלטען א דרשה מעניבא דיומא.

נאכ'ן אפריכטען א געהעריגע תפלה, בעגלייט פון געזאנג פון קאפיטלעך תהלים און דעם נאציאנאלען הימן, וועט דער גאנצער עולם מיט'ן שוהל-קאמיטעט בראש זיך אוועקלאזען אין א פאראד-צוג צום פרייהייטס-פלאץ.

אויך אין דער וואלינער שוהל וועט היינט אפגעריכט ווערען א תפלה דורכ'ן חזן סאלאוועיטשיק און ס'וועט געהאלטען ווערען א דרשה מעיני דיומא.

שטיצט די היינטיגע זאמלונג

לטובת דער ים-פערטיידיגונג

(–) די ים-טעג ביי אונז אין שטאט האט אין צוזאמענהאנג מיט'ן היינטיגען „ים-יום-טוב", ארויסגערופען צו דער בעפעלקערונג אנ'אויפרוף אין וועלכע עס ווערט אנגעוויזען אויף דער וויכטיגקייט פון דער ים פערטיידיגונג און די בעפעלקערונג ווערט אויפגעפאדערט צו שטיצען די היינטיגע זאמלונג אין שטאט לטובת דעם זעלבען צוועק.

דער איינוואוינער דארף זיך דעריבער נישט אפהאלטען פון פרייוויליג זיך בעטייליגען אין דער געלד-זאמלונג.

דעקארירען יודישע געשעפטען און באלקאנען

דעם היינטיגען יום-טוב רופט דער צענטר. סוחרים-פעראיין (פעטריק. 10)

אין שייכות מיט דעם פוילישען ים-יום-טוב איז אין צענטר. סוחרים-פעראיין (פעטריקאווער 10) פארגעקומען א זיצונג פון דער פערוואלטונג צוזאמען מיט די סעקציע-פארשטעהער, אונטערשטרייכענדיג די וויכטיגע פאליטישע און ווירטשאפטליכע בעדייטונג פון ים פאר פוילען איז אנגענומען געווארען אנ'ענטשפרעכענדע רעזאלוציע אין וועלכע די יודישע קויפמאנשאפט ווערט גערופען אין היינטיגען ים-יום-טוב צו דעקארירען די שויפענסטער און באלקאנען און צו געהען שפענדען פאר דעם אויפבוי פון פוילישען פלאט.

פון האנדעלס-געריכט

ציגעלניע-בעזיצער „לעאן גראמאן" אונטער אופאדלאשטש. — פאבריק פון אקצ. געז. פראנץ קינדערמאן איז בעטריב

אויף דער נעכטיגער זיצונג, האט דאס האנדעלס-געריכט פערעפענטליכט אנ'אופאדלאשטש דער פירמע לעאן-ערמונד גראמאן, בעזיצער פון דער מעכאנישער ציגעלניע „גאספאדאזש", הינטער זשגוב.

די חובות פון דער פירמע דערגרייכען א סומע פון 187.438.74 זל. דער בילאנס איז געשלאסען מיט דער סומע 365.058.25 זל. פריוואטע חובות 40.041.05 זל. דער טערמין פון צייטווייליגען פערעפענטליכען דעם אופאדלאשטש, איז פערעפענטליכט געווארען אויפ'ן 16 אפריל 1933. אלס געריכטס-קאמיסאר איז נאמינירט געווארען דער האנדעלס-ריכטער ראבערט שנעי. סעקוועסטראטאר אפל. לוצענס.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער „אקצ. געז. פראנץ קינדערמאן", האט דאס געריכט אויף דער נעכטיגער זיצונג ערלויבט דעם קוראטאר צו לאזען אין גאנג די פאבריק

* * *

דאס געריכט פערנעמט זיך איצט מיט דעם ענין פון דער קאאפעראטיווער „פאוושעכני באנק", ארום וועלכער ס'געהט א חלוקי דעות וועגען פערטאפלען זי פיען דורך די מיטגלידער, כדי צו ארום צו דעקען דעם דעפיציט. די דעציזיע פון לאדזער געריכט איז פון אפעלאציע-געריכט אפגעווארפען געווארען.

אויף דער לעצטער זיצונג, האט דאס געריכט דעם גאנצען ענין אנולירט.

א יודישע פרוי געבוירען א שרעקליך פערזעהעניש

(–) היינטיגע וואך האט לאדזער אלטשטאט געהאט א סענסאציע וועלכע איז אומגעגאנגען מפה לפה.

נעכטען פארטאג האט פרוי שמוקלער פון באוואמיעלסקא 30 געבוירען א קינד, א שרעקליך פערזעהעניש, וואס האט אין שטוב ארויסגערופען א מוראדיגע בהלה, אויף אלע וואס האבען דערויף א בליק-געטאן. דאס נפשל איז געווען א מיידעלע, אינגאנצען נישט ענליך אויף א בעהעפעניש, פולשטענדיג בעוואקסען דאס פנים, די הענטלעך בעדעקט מיט א געדיכטער נעץ טונקעלע האר, די פינגער אויף האריגע מיט לאנגע נעגעל. די קליינע פינגערלעך פון די הענט זענען לויט זייער גרויס געווען אזוי רייזיג. אז מ'האט רעכט די איבעריגע פינגער נישט בעמערקט. די פינגער זענען געווען בעדעקט מיט גרויסע לאנגע נעגעל. דאסזעלבע די פיסלעך, וועלכע זענען געווען געבויגען ווי ביי'ישע לאפעס און האבען טאקע לויט זייער אויסזעהען דערמאנט אין א יונג חיהלע. דאס נפשל האט נישט געלעבט. נאר געהיילט אזוי אימהדיג. אז די קימפעטארין איז כסדר געפאלען אין אהנמאכט צוליב דעם אומגליק, וואס עס איז איהר געשעהען.

פערשטעהט זיך, אז טאטע-מאמע וואס ביי זיי איז געבוירען געווארען דאס פערזעהעניש, בעטעך זיך א האריגע פעל, איז דאס קיין בחת נישט געווען, ממילא האבען זיי נישט געוואלט אז די יוגנד זאלען הערען וועגען דעם טרויעריגען פאל.

נאר גיך איז א ציימונג און יוער נישט געוואוירען אזא טשיקאווע מעשה ... בעשרייב עס נישט באלד.

דאס פערזעהעניש איז נעכטען געשטארבען און — א סוף צו דער סענסאציע. איבער וועלכער פרומע ווייבער האבען געקרעכצט און יונגע מענשען זענען געווען מיט איהר געוואלטיג פערנומען.

בעשטראפט פאר אנגעבען א פאלשע מעלדונג וועגען א גנבה און פאר פאלש בעשולדיגען אין א גנבה

(2) נעכטען איז אין היגען קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס געגען יוסף האפער, א שניידער פון פעטריקאווער 85.

אין בעשולדיגונגס-אקט ווערט דערציילט אז דעם 20-טען אקטאבער פ.י. האט האפער מודיע געווען דער פאליציי אז מען האט אין זיין וואוינונג אויסגעפיהרט א גנבה פון מלבושים און אנדערע ווערט-זאכען אויף א סומע פון 2500 זל.

די פאליצייאישע אויספארשונג האט אבער פעסטגעשטעלט אז האפער האט אפגעגעבען א פאלשע מעלדונג און אז עס איז גאר ביי איהם נישט פארגעקומען קיין גנבה. זיין געזעלין יעקב בארוך, האט אפילו דערציילט אז האפער האט בעהאלטען (ביי זיין אידעם פוטערס, וואס זענען כלומרשט געגנבעט געווארען א חוץ דעם האט האפער געהאט פערזיכערט די פוטערס אין דער געזעלשאפט „פאלאניא" אויף 610 דאלאר.

די פאליציי האט דעריבער די גנבה נישט אנערקענט. שפעטער האט האפער פונדעסטוועגען אנגעגעבען אנ'אנקלאגע צו דער פראקוראטור אז זיין געזעלין בארוך האט ביי איהם ארויסגעפיהרט די דערמאהנטע גנבה.

דאס געריכט האט נעכטען האפערן פערמשפט אויף 4 חדשים תפיסה פאר אנגעבען א פאלשע מעלדונג וועגען א גנבה. וואס אין נישט פארגעקומען און אויף 6 חדשים תפיסה פאר פאלש בעשולדיגען זיין געזעלין בארוך אין דער גנבה.

ביידע אורטיילען זענען פאראייניגט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה.

קראנקער בכבוד'ער יוד ליגט שוין 4 וואכען אויפ'ן הויף

סקאנדאליעזע האנדלונג פון א הארצלאזער טאכטער

אויף זאווישא 9 איז מיט אנ'ערך 4 וואכען צוריק עקסמיסירט געווארען אנ'עלטער, קראנקער, אסטמא-ליידענדער יוד זעליג ברוין, אנ'אנגעזעהענער ראדאמסקער חסיד. דער יוד ליגט די גאנצע צייט אויפ'ן הויף און נעכטיגט אויף די טרעפען. ס'איז באמת א סקאנדאל, וואס מ'לאזט א קראנקען יוד אין אזא מצב.

נאך סקאנדאליעזער איז, וואס ברוינ'ס טאכטער, וועלכע וואוינט אין זעלבען הויז, האט נישט קיין רחמנות אויף איהר עלטער, קראנקען פאטער, און לאזט איהם אויסגעהען פון קעלט און הונגער.

א לאדזער אקראבאט האט בעצאהלט מיט זיין לעבען פאר א „קונץ"

(2) די לאדזער אויספארשונגס-פאליציי האט נעכטען בעקומען א ידיעה, אז דער לאדזער איינוואוינער, דער אקראבאט באלעסלאוו שווידערעק, טשעמנא 9, איז אין דארף ביאלאסטראווסק, גאסטינינער פאוויאט אומגעקומען ביי פאלגענדע טראגישע אומשטענדען:

אין דערמאנטען דארף האט דער אקראבאט איינגעארדענט א פארשטעלונג און ער האט געהייסן מען זאל איהם בעגראבען לעבעדיגערהייט אין א גרוב, כדי צו בעווייזען, אז ע. ווערט אויסהאלטען א האלבע שעה אין דעם לעבעדיגען קבר.

די פוילערים האבען איהם טאקע בעגראבען אנדערטהאלבען מעטער אין דער טיף. נאך ווען זיי האבען איהם אויסגעגראבען אין 20 מינוט ארום, איז שוין ער שוין געווען טויט.

זעלבסטמארדען

(2) אויף בזשעזשינער 10 האט זיך נעכטען גע'סמט די 33-יעהריגע גיטעל זילבערמאן. וועלכע די פאגאטאוויע האט אין א שווערען-צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

(2) אויף פאבריטשנא 2 האט זיך נעכטען פערסמט דער ארבייטסלאזער איגנאצי פאספישינסקי.

א חתונה אין אלעקסאנדערער רבינ'ס הויף

א חתונה אין רבי'שען הויף אין אלעקסאנדער איז א גרויס געשעהעניש קוים־כל אין אלעקסאנדער גופא און דאן ביי אלע אנהענגער פון אלעקסאנדער רבי אין גאנצען לאנד. זענען זיך געקומען מאקע צונויפגעפאהרען פון גאנצען לאנד אלעקסאנדערער און אסטראווצער חסידים צו דער חתונה פון אלעקסאנדערער רבינס, ר' יצחק מנחם'ס טאכטער לאה'לע מיט דעם אסטראווצער רבינס זוהן חיים'ל.

דאס גאנצע שטעטל אלעקסאנדער איז שוין נעכטען געווען יום־טובדיג געשטימט. מיט יעדען טראמוויי זענען אנגעקומען פרישע חסידים צו דער חתונה, פון די פערוואָרפענסטע שטעטלעך זענען כסדר אנגעקומען אויף פורען און אויטאבוסען, בחורים און עלטערע חסידים צו דער חתונה ביי א־זעלכע צוויי אנגעזעהענע רביים אין פוילען.

אין רבינס הויף

איז פון באלד אין דער פריה אן א גרויסע בעוועגונג. מען פערענדיגט דאס רוימען, מען צושטעלט די טישען אין די גרויסע זאלען, די מקורבים פון רבין מיט אויפגעשארצטע הינטלען לויפען אהין און צוריק, גיבען ארויס פעראָרדנונגען, כדי ס'זאל גאר נישט פעהלען. און ס'זאל אלץ זיין צוגעגרייט, די רביצין און איהרע עלטערע טעכטער זענען אומעטום פערהאן, זיי קאנטראלירען אלץ נאך אויב ס'איז אין ארדנונג, כדי צו העלפען ביי דער גרויסער ארבייט, האט די רביצין געדונגען עטליכע נחורים און מיידלעך פון קיבוץ באָאַכאוו, וועלכע געפינט זיך אין אלעקסאנדער. די קיבוץ'ניקעס ארבייטען גע־שמאק און גרייטען אלץ צו

א פייערליכער קבלת פנים

האלב איינס בייטאג זענען ארויסגעפאהרען א צעהנדליג פורען און קאטשען מיט חסידים אקעגען דעם חתן און דעם מחותן, וועלכע זענען ביז היינט איינגעשטאנען אין לאדז ביי דעם אסטראווצער חסיד ה' בציון שירלא. די חסידים זענען געפאהרען ביז א האלבען וועג און געווארט ביז פון לאדז זענען אנ־געקומען די אויטאס וועלכע האבען געפיהרט דעם חתן און דעם אסטראווצער רבי, ר' יחזקאל צוזאמען מיט א גרויסער גרופע אסטראווצער חסידים, דער אסטראווצער רבי איז ארויס פון אויטא אפגעגעבען ביים פערזאמעלטען עולם שלום, און דאן זענען אלע צוזאמען אוועק קיין אלעקסאנדער.

פאר'ן איינפאהר אין רבינס הויף האט אפגע־ווארט א גרויסע קאפעליע פון בעקאנטען לאדזער מוזיקער יצחק מעלאָוויסט, די גאס איז געווען פול געפאקט מיט מענשען, ווען דער חתן האט זיך בעוויזען אין גאס, האט דער ארקעסטער אויפגעשפילט א מארש און געשפילט ביז דער חתן איז אריין אין דער וואוינונג וואס איז פאר איהם געווען צוגעגרייט ביים סאכאטשאווער חסיד העניך צדוק.

דער גרויסער עולם האט זיך אנגעהויבען צו שטופען און שטויסען, כדי אנצוקוקען דעם חתן, און כדי צו געבען שלום דעם אסטראווצער רבי, ס'האט געדויערט א לענגערע צייט ביז דעם רבין האט זיך איינגעגעבען צו מאכען א וועג אדורכצו־געהען, אויפ'ן הויף האבען דעם חתן אפגעווארט א גרויסע צאהל בחורים פון דער אלעקסאנדערער ישיבה, וועלכע האבען איהם בעגעגענט מיט געזאנג.

דער רבי'שער הויף איז דערווייל געווארען שווארץ פון מענשען. יעדער האט זיך געשטופט נעהנ־טער צו דער דירה פון חתן, אָדער צום אויפנאהמס־זאל, וואו דער אלעקסאנדערער רבי האט בעגעגענט זיין מחותן, דער אסטראווצער רבי. אין דעם דאזי־גען אויפנאהמס־צימער האט מען איינגעלאדען נאר די רביים און רבנים וואס האבען שוין ביז דעמאלט בעוויזען צו קומען צו דער חתונה.

אין זאל איז באלד אריינגעקומען דער בעריהמ־טער בדחן ר' טביהלע פון טארנאוו, וועלכער איז ספעציעל ארויסגעפאהרט געווארען צו דער חתונה צוזאמען מיט די כלי־זמרים. ר' טביהלע האט גע־זאגט פאר די רביים עטליכע פון זיין בעריהמטע „זאגעכצען" און דער ארקעסטער האט צוגעשפילט דער אלעקסאנדערער רבי האט דאן געטיילט לעקעך מיט בראנפען.

דאן האט דער ארקעסטער אפגעשפילט ביי דער כלה, ביי דער רביצין, און ביי אלע נעהנטערע מחו־תנים.

אין אלעקסאנדערער הויף גרייט מען זיך צו א דאפעלטער שמחה, אויסער דער חתונה וועט ביי די שבע־ברכות, דעם נאהענטסטען זונטאג פארקומען

די תנאים פון אלעקסאנדערער רבינס יונגערער טאכטער סימה מיט דעם סלאנימער רבין

שלמה דוד יהושע, וועלכער איז איצט געווארען ממלא מקום נאך דער פטירה פון זיין פאטער זצ"ל.

דערביי זענען שוין אין אלעקסאנדער אויך פערהאן מחותנים פון סלאנים.

דערווייל געהען ארום צווישען עולם פערשידע־נע ווערסיעס: „דער רבי האט געהייסען", „דער רבי האט בעפוילען" א.א.וו. קיינער ווייסט נישט וואס. אבער עפעס וועט פארקומען. איינס ווייסט מען, דער רבי האט זיך געוואונשען אז די חופה זאל פאר־קומען וואס פריהער, ווייל די נאכט איז קורץ און מען דארף זיך וואשען צום מאלצייט. כאטש ארום 1 א זייגער בייטאג. און מ'דארף געדענקען, אז פון דער חופה, ביז דער עולם זעצט זיך אויס דויערט עטליכע שעה, דערווייל קומען אן מאסען פרישע חסידים, די אכסניות ווערען פול.

6 א זייגער אין אָווענד האבען זיך די חברי־טעס פון דער כלה אנגעהויבען פערזאמלען און דער ארקעסטער האט אנגעהויבען שפילען צום טאנצען.

די חופה איז פארגעקומען ארום 11 אין אווענד. נאך דער חופה איז פארגעקומען די מאהלצייט.

עקאנאמישע פאליטיק פון דער טעקסטיל - אינדוסטריע

רעפעראט אויפ'ן ווירטשאפטליכען צוזאמענפאהר פון ב. ב.

(אג) אויפ'ן ווירטשאפטליכען צוזאמענפאהר פון ב. ב. אין לאדז האט דער דירעקטאר פון פעראבאנד פון דער טעקסטיל אינדוסטריע אין דער פוילישער מלוכה איבוש. שרערניצקי געהאלטען א רעפעראט וועגען די „וועגען פון דער עקאנאמישער פאליטיק אין דער טעקסטיל אינדוסטריע". די קאנקלוזיעס פון דאזיגען רעפעראט זענען אין קורצען פאלגענדע:

זייט דער ענטשטעהונג פון דער פוילישער מלוכה האט די טעקסטיל אינדוסטריע ארויסגעוויזען גרויס פערשטענדניש פאר ארגאניזאציאנעלע פראַ־גען און האט דערגרייכט בעדייטענדע ערפאלגען אויף דעם וועג. בעזונדערס דארף די אינדוסטריע שטרעבען צו שאפען געזונדע בעדינגונגען פאר א נארמאלע קאנקורענץ אויף די יסודות פון א גלייכער פערטיילונג פון די מלוכה לאסטען פון דער גאנצער טעקסטיל אינדוסטריע. ביז צו דער צייט ווען די עקזיסטירענדע געזעצען און פעראָרדנונגען וועגען שוץ פון די בעלי חובות און בעזונדערס דייער אויספיהרונג וועלען געהעריג ענטשפרעכען זייער אויפגאבע, דארף די אינדוסטריע, ווי ווייט דאס ליגט אין איהר מעגליכקייט, אויסנוצען אלע מיט־לען, אז דער גערעכטער פרינציפ פון שיצען די בעלי־חובות זאל אפגעהיט ווערען.

ביז די אינטערנאציאנאלע האנדעלס בעציהונ־גען וועלען נישט געענדערט ווערען, דארף די אינ־דוסטריע אין איגענעם אינטערעס ווי אויך אין אינטערעס פון האנדעלס בילאנס שטרעבען צו ענט־וויקלען דעם עקספארט פון אי. הר. ע. אויסארבייטונגען בעזונדערס אבער האלט די אינדוסטריע ווי אויך דער טעקסטיל האנדעל, אז דאס איינפיהרען א גרינ־דליכען אומזאץ שטייער שוין פון 1. יאנואר 1934 (גאר א מלוכה נויטוענדיגקייט, ווייל דאס וועט ברענ־גען גרויסע נוצען נישט נאר פאר דער טעקסטיל אינדוסטריע נאר אויך פאר'ן מלוכה אוצר.

די ערלעדיגונג פון דער ענטשעדיגונגס־פראגע פאר די מלחמה היזקות מיט לאנג טערמיניגע התחייבות'ן, וואס זאלען קענען געלאזט ווערען אין גאנג און זאלען דינען אלס יסוד צו בעקומען קרע־דיטען פאר דער טעקסטיל אינדוסטריע, נישט בעשווע־רענדיג אין די נאהענטסטע יאהרען דעם מלוכה אוצר, דארף בעטראכט ווערען אלס דער הויפט בעדינג צו פערבעסערען די לאגע אין דער טעקסטיל אינדוסטריע.

די איינגעריפענ(ג) פון דער מלוכה אין פראגען פון דער טעקסטיל אינדוסטריע, ווי אויך אין די בע־זונדערע אונטערנעהמונגען דארף בעגרענעצט ווער־רען ביז צו די פאלען פון אויסערסטער נויטווענ־דיגקייט.

עס דארף געפיהרט ווערען א איינהייטליכע פרייזען פאליטיק בנוגע די מלוכה אונטערנעהמונגען און די פריוואטע, בעזונדערס דארף צוגעפאסט ווע־רען. דער באהן־טאריף צו די נייע קרייס־בעדינ־גונגען.

דאס ארויפלעגען אויף דער טעקסטיל אינ־דוסטריע נייע פינאנציעלע לאסטען, צי אין דער פארם פון שטייערן, אדער סאציאלע אפצאהלונ־גען דארף, צוליב דער פעסטגעשטעלטער שווערער לאגע פון דער אינדוסטריע, בעטראכט ווערען אלס נישט דערלאזבאר.

קאנפערענץ פון יוד. דעלעגאטען אין די קראפט-פאבריקען

די טעג איז אין דער יודישער אפטיילונג פון טעקסטיל־פעראיין פארגעקומען א קאנפערענץ פון פארשטעהער פון יודישע ארבייטער אין די מעכאנישע פאבריקען.

ס'האבען זיך בעטייליגט דעלעגאטען פון ארום 60 פאבריקען, וואו ס'ארבייטען יודישע קראפט־וועבער

פון די בעריכטען האט זיך ארויסגעוויזען, אז די צאהל פאבריקאנטען, וואס נעמען צו יודישע ארבייטער האט זיך לעצטענס פערגרעסערט. אויסער דעם האט זיך בעדייטענד פערגרעסערט די צאהל יודישע ארבייטער אין די פאבריקען, וועלכע האלטען שוין פון לאנג יודישע מעכאנישע וועבער.

בכלל איז פון די בעריכטען קלאהר געווארן, אז א גרויסע צאהל פאבריקאנטען האבען געענ־דערט די בעציהונג צו יודישע ארבייטער, אויב פריהער האבען זיי געהאט פערשידענע פאראורטיילען וועגען די יודישע ארבייטער, האט זיך די לעצטע צייט די שטימונג אינגאנצען געענדערט.

די קאנפערענץ האט מיט צופרידענקייט גענומען צו קענטניש דעם בעשלוס צו עפענען א פערמיטלונגס־ביורא ביים פעראיין, וואס זאל רעגיסטרירען ארבייטסלאזע קראפט־וועבער, שערער, שפולערינס, שטאפערינס, טרייבערינס א.א. און זיך פערנעהמען מיט שאפען ארבייט פאר די אויסגע־רעכענטע קאטעגאריעס ארבייטער.

דאס ביורא איז טעטיג ביים טעקסטיל־פעראיין, אנגראוואַ 9, זונטאג פון 11 ביז 12 בייטאג און דינסטאג, מיטוואך און דאנערשטאג פון 8 ביז 9 אווענד.

אלע ארבייטסלאזע טעקסטיל־ארבייטער דאר־פען אין זייער אייגענעם אינטערעס זיך רעגי־סטרירען.

Niniejszem komunikujemy, iż **dziś**, w czwartek, dnia 29c zerwca 1933 r. o godzinie 12-ej w południe, jako w pierwszą rocznicę śmierci b. Prezesa i Honorowego Członka

B. P. Borysa Ejtingona

odbędzie się z inicjatywy naszego Stowarzyszenie **UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO** w Synagodze Domu Sierot przy ul. Północnej 38.

Prosimy o przybycie członków Stowarzyszenia oraz przyjaciół Zmarłego.

ZARZĄD STOWARZYSZENIA KUPCÓW m. ŁODZI
ul. Piotrkowska 73.

3407

א גנבה

(–) אויף וויסאָקא 21 האט מען ארויסגע־גנבעט פון בוירעם וועש און א טיש, וואס האט געהערט צום ארטיגען איינוואוינער דעם צייטונגס־פערשפרייטער עקיבה גרינבוים.

דעם גנב האט מען נישט געכאפט.

טעאטער „סקאלא"
נאר עטליכע אויפטריטען
פון דער בעליבטער
ארטיסטין • זינגערין
יוכבד זילבערג
און דער גוט־בעקאנטער זינגענדי־גער, טאנצענדיגער פעט־קאמיקער
לעאן אפענהיים
(פרטים מארגען)

טעאטער־קריטיקער דר. מוקדוני וועגן מנחם רובין

ווי בעוואוסט האט דער בערי המטער פאלקס־זינגער מנחם רובין גאסטראלירט אין אמעריקע מיט אן אומגעהויערען ערפאלג. וועגען זיין לידער־קאנצערט שרייבט ד"ר מוקדוני אין מארגען־זשור־נאל אט וואס:

אין ראלאנד־טעאטער איז פארגעקומען דער ערשטער אויפטריט פון דעם שוישפילער־גאסט מנחם רובין.

מנחם רובין איז א גרויסער טעאטער מושלם, ער קען קרוב צו א האלבען טוץ טעאטער־מלאכות, ער איז אַרעזשיסאָר, א שוישפילער, א זינגער און א. וו.

דערווייל האט ער אונז בעוויזען איינע פון זיינע השלמות, זיין זינגען.

איז אויב אין די איבעריגע השלמות איז ער אזוי שטארק און קרעפטיג ווי אין זינגען, האָ־בען מיר פאר אונז באמת א טעאטראלען אוצר.

מנחם רובין איז א שארפער אויסטייטשער פון יודישע פאלקס־לידער.

ער זינגט און שפילט דאס פאלקס־ליד און פאר ביידע זאכען פערמאגט ער גרויסע מיטלען, זיין שטים איז שטארק און זיין שוישפילערישער טאלאנט איז זאפטיג.

זיין אויסטייטשונג פון יודישען פאלקס־ליד איז שארף און בולט, ער צאצקעט נישט אויס קיין ריינע קורויטעלעך, ער פאקט דאס פאלקס־ליד מיט די גענויסטע הטייט פון א פאלקס־מענטש, זעענען די [illegible]

פריש. אזוי פריש ווי דאס ליד וואלט ערשט ארויס אויף דער וועלט.

שוישפילעריש שילדערט ער דעם מענשען פון פאלק, וואס האט געבראכט דאס ליד אויף דער וועלט, אדער דעם מענשען וועלכע האט פאלק מיט זיין גרויסער פשטות זינגט.

אז ער שפילט אפ אין דעם ליד „בין איך מיר א שניידעריל" א גאנצע שטיק דראמע, א גאנצע גאמע פון געפיהלען שפיעלט דא, עס איז דא נאַ־איווע שעלמישקייט, מורא, צוטומעלטקייט, כלומר'־שטע הארץ־מאכעניש און ביטערע ענטוישונג.

עס איז א מעשה א פשוט'ע: א שניידעריל האט געוואלט אפנארען איינעם נייענדיג זיין פוטער. ער האט ארויסגענומען די גוטע וואטע און אריינגע־לעגט שמאטע, און אט ברענגט ער דעם פוטער צום בעל־הבית און דאס הויז ציטערט אויף איהם, דער בעל־הבית בעצאהלט איהם נישט.

איז פינסטער און ביטער דעם ארימען שניי־דעריל.

אט אזוי, למשל, קענט איהר איבערדערצעה־לען איטליכע ליד, וואס ער זינגט, וואַרים איטליכעס ליד בעקומט א לעבעדיג וועלטל ארום זיך.

ווערט דאס ליד שוין א מעשה'לע מיט א פארביגער סביבה, מיט לעבעדיגע יודישע פאלקס־מענשען, וואס לעבען און האבען זייערע ליידען און זייערע פריידען.

אין איטליכען ליד, וואס מנחם רובין זינגט, איז דא עפעס דיינס און עפעס נייעס, עס איז דא כסדר זיין איגענע אויסטייטשונג, כסדר איז דא עפעס גראטעסקישעס, עפעס שארף־קאמעדיש עס און עפעס זעהר קרעבנדיגעס.

אמשטארקסטען איז ער אין די הומאריסטישע און אין די סאטירישע לידער.

אבער ער איז טיף ליריש אין זיין אויסטייטשונג פון דעם בעוואוסטען ליד „אין חדר", ליריש און זעהר בילדליך איז די אויסטייטשונג, איהר זעהט און איהר זעהט פאר זיך דעם פייערדיגען התרוממות'־דיגען רבין און דעם קליינינקען יונגעלע וואס איז דערשראקען און צוטומעלט פון דעם פייערדיגען רבי און פון זיין אימפעט.

מנחם רובין זינגט אויך פאלקס־לידער פון יו־דישע דיכטער ווי פון אברהם רייזען, לייוויק, משה לייב האלפערין און פרץ מארקיש.

בעזונדערס פארביג האט ער געזונגען פרץ מארקיש'עס „קארוסעל" און משה לייב האלפערינס „דער רבי, די רבי'צין און עך".

מיר האבען דא פאר זיך א יונגען קרעפטיגען יודישען טעאטער־קינסטלער, מיר האבען דא פאר זיך אן ארטיסט, וואס האט דורכגעמאכט א גוטע און טיכטיגע שול.

מיר האבען פאר זיך באמת א ציים מענשען, וואס קען אריינברענגען עטוואס פרישע און לע־בעדיגע אין אונזער טעאטער.

איך האב פערבראכט א זעהר פיינעם אווענט אין ראלאנדס טעאטער.

מנחם רובין זינגט אויף שבת אין פילהארמאניע מיט א גרויסען קאנצערט אין זיין ריכער פערשי־דענארטיגען פראגראם.

נייע טעראָר־אַקטען פון היטלעריסטען אין עסטרייך

ווי ען, 28. (ספ. טעל.) היינט האָבען די היטלעריסטען אַדורכגעפיהרט אַ גאַנצע רייהע נייע טעראָר־אַקטען.

אונטער דעם סטאַראָסטע־בנין אין קאפשטיין איז אונטערגעלייגט געוואָרען אַ באָמבע, וועלכע האָט אָנגעמאַכט גרויסע היזקות. די אָטעטשטעטער זענען אַנטלאָפען דורך דער דייטשער גרעניץ.

אויף דער באַהן־ליניע וויען—באַדען האָט מען מיט דינאַמיט אויסגעזעצט אין עטליכע ערטער די שינעס.

אין דראָבנערס קאַפע אין וויען האָט מען געפינען אַ באָמבע, וועלכע האָט אַגב נישט עקספּלאָדירט.

היינט אין אָווענד קומט זיך צונויף דער מיניסטאָרען־ראַט, כדי אַרויסצוגעבען פעראָרדנונגען געגען די סאַבאָטאַזש אַקטען.

עס זענען אַרעסטירט געוואָרען 6 היטלעריסטישע דעפּוטאַטען, און געגען זיי ווערט פערפיהרט אַ פּראָצעס פאַר מלוכה־פעררעט.

עראָפּלאַנען געגען היטלעריסטען

ווי ען, 28 (ספ. טעל.)

דער קריגס־מיניסטער וואַזוגאָן האָט פעראָרדנט, אַז ספעציעלע עראָפּלאַנען זאָלען אויספיהרען אין וויען, אינסברוק, זאַלצבורג און לינץ — פּאָליציי־פליכטען.

עראָפּלאַנען, וואָס וועלען פונאַנדערוואַרפען נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישע אַגיטאַציע־אויפרופען וועלען דורך די פּאָליציי־עראָפּלאַנען געצוואונגען ווערען צו אויסלאַנדען און לעגיטימירען זיך.

אויסצייכנונג פאַר אַ פּוילישען לופט־פּליה העלד

פּאַרטאַ אלעגרע, 28 (ספ. טעל.)

דער נישט־לאַנג צוריק ענטשטאַנענער „אערא קלוב האנראַנדענסע" האָט אויף זיין חודש'ליכע זיצונג בעשלאָסען צו ארייננעמען אין קלוב אַלס עהרען־מיטגליד דעם קאַפּיטאַן סטאַניסלאַוו סקאַרזשינסקי.

די היגע פּרעסע שטרייכט אונטער, אַז דער קאַפּיטאַן סקאַרזשינסקי איז דער ערשטער עהרען־מיטגליד פונ'ם אערא־קלוב.

די „חרפה" פאַר דער דייטשער פּרעסע

מען דאַרף זיי נישט האָבען: לסדנים, פון חדר אַרויס!...

בערלין, 28. (ספ. טעל.) די אָרגאַניזאַציע פון דער דייטשער פּרעסע אין בערלין האָט אויסגעשטראָכען פון איהר מיטגלידער־רשימה אַ גאַנצע רייהע פון בעדייטענדע ליבעראַלע און דעמאָקראַטישע פּובליציסטען, וועלכע געפינען זיך איצט אין אויסלאַנד.

צווישען די אויסגעשלאָסענע געפינט זיך דער לאַנג־יעהריגער שעף־רעדאַקטאָר פון „בערלינער טאַגעבלאַט", טעאָדאָר וואָלף, דער שעף־רעדאַקטאָר פון „8־אוהר־אַבענד־בלאַט", צוקער, דער רעדאַקטאָר פון „פאָרווערטס" פרידריך שטאַמפער, דער ביזהעריגער פון די הויפּט פאַרשטעהער פון דער ליגע פאַר שיצען די מענשען־רעכט, מאַקס קאָהען־רייס, און דער פּובליציסט ד״ר אַלפאָנס גאָלדשמיט.

אין דעם קאָמוניקאַט פון דער אָרגאַניזאַציע ווערט געזאָגט, אַז דאָס ווייטערדיגע פערבלייבען פון די אָנגערופענע אין דעם פּרעסע־פערבאַנד, וואָלט פאַר איהם געווען אַ חרפה און אַ בעליידיגונג...

בעת דער לויה פון קלאַראַ צעטקין

זענען געהאַלטען געוואָרען רעדעס געגען היטלערס כנופיה

מאָסקווע, 28 (ספ. טעל.)

בעת דער לויה פון דער אַלטער קאָמוניסטישער פיהרערין, קלאַראַ צעטקין, וועלכע איז פאַרגעקומען ביי דער אַנוועזענהייט פון מיטגלידער פון דער סאָוויעטישער רעגירונג מיט סטאַלינען בראש, זענען געהאַלטען געוואָרען פיל רעדעס.

די אַלע רעדעס זענען געווען געווענדעט געגען דער איצטיגער פּאָליטישער ריכטונג פון דייטשלאַנד, און איהרע פיהרער.

די דאָזיגע פיהרער זענען בעטיילט געוואָרען מיט אַזעלכע עפּיטעטען:

„היטלער — דער אַטאַמאַן פון די פאַשיסטישע באַנדיטען".

„געהרינג — פּראָוואָקאַטאָר, מאָרפיניסט, מערדער".

„פריק — פחדנות'דיגער העלד פון צעשפּ־איינסטיטוציעס בעת'ן וועלט־קריג".

„הוגענבערג — קאַפּיטאַליסטישער איבערבאַנדיט".

„ראָזענבערג — פחדנות'דיגער צארישער אָפיציר און באַלטישער לץ".

„געבעלס — מפיל־קינד פון דער בורזשואַזיע".

„לעי — שיכור".

„רוסט — פּסיכאָפאַט און אָנאַניסט".

דער רעשט היטלעריסטען — „סוטענערן, פערברעכער, נאַרקאָטיקער".

מיט איין וואָרט: „איינע נעטע, נאָבעלע ריין־ראַסיגע געזעלשאַפט!"

200,000 פּילאָטען

זאָלען אויסשטודירט ווערען אין משך פון 1 יאָהר אין ראַטען־פערבאַנד

מאָסקווע, 28 (ספ. טעל.)

די סאָוויעטישע מאַכט האָט אַרויסגעגעבען אַ בעפעהל צו אַלע ציווילע אינסטיטוציעס, אַז עס זאָלען תיכף אָרגאַניזירט ווערען קורסען פאַר פּילאָטען.

אין מאָסקווע זאָל געשאַפען ווערען אַ ספעציעלע פאַבריק און אַעראָפּלאַנען־אינסטיטוט.

אין משך פונ'ם יאָהר דאַרפען אין סאָוועטען־פערבאַנד אויסשטודירט ווערען אַנ'ערך 200,000 פּילאָטען פון צווישען דער יוגענד, פון 17 יאָהר אָן.

דעם פּאַטראָנאַט איבער דעם האָט איבערגענומען דער קריגס־קאָמיסאַר וואָראָשילאָוו.

פּרעלימינאַר־בודזשעט פון אַרבייטס־פאָנד

לאָדזער וואָיעוואָדזטווע בעקומט 7 מיליאָן זלאָטים

וואַרשאַ, 28. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) „איסקרא" איז מודיע, אַז די דירעקציע פונ'ם אַרבייטס־פאָנד האָט שוין ענטגילטיג צוזאַמענגעשטעלט דעם פּרעלימינאַר פון די סומען, וואָס זענען בעשטימט אויף צו בעשעפטיגען אַרבייטסלאָזע אין דעם לויפענדען יאָהר.

דער פּראָגראַם פון די אַרבייטען (בוי, אינוועסטיציעס) איז בעשטעטיגט געוואָרען דורכ'ן מאַגיסטראַט.

די אַלגעמיינע סומע דערלויף בעטרעפט — 50,192,000 זלאָטעס.

פאַר דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע איז בעשטימט 7 מיליאָן זלאָטעס.

חוץ מזה בעקומען אַלע וואָיעוואָדעס צו זייער דיספּאָזיציע 2,693,500 זלאָטעס.

אַרלאָזאָראָוו'ס מערדער ענטלאָפען קיין לבנון

(ענדע פון דער 1־טער זייט)

איך בין שטאָלץ — דערקלערט זשאַבאָטינסקי — צו געהערען צו די רעוויזיאָניסטען און צום בית"ר.

איך רוף אַלע צו אויסדויער און צו קאַמף.

איצטער גיי איך אַריבער פון פערטיידיגונג צו בעשולדיגונג:

איך בעשולדיג די יעניגע, וואָס פיהרען די ביליגע רכילות צוליב וואַהל־ציועקען.

זיי ווילען געווינען מאַנדאַטען דורך ד״ר אַרלאָזאָראָוו'ס בלוט...

די אַלע וואַרף איך אין פּנים אַריין מיין פעראַכטונג און האַס, צוליב זייער מקאָוס'ער אַרבייט, וואָס זיי טוען איצט.

איך, צי מיין הוט פאַר'ן גרויסען קעמפער און הייסען פּאַטריאָט, ד״ר חיים אַרלאָזאָראָוו, וועלכער האָט אין זיינע לעצטע מינוטען דערקלערט, אַז ער איז געפאַלען נישט פון יודישע הענד!

היטלעריסטען אויף אַ טרויער־פערזאַמלונג לזכר דר. אַרלאָזאָראָוו

בערלין, 28. (ספ. טעל.) אין בערלין איז פאָרגעקומען אין פילהאַרמאָניע־זאַל אַ טרויער־פערזאַמלונג צום אָנדענק פון ד״ר חיים אַרלאָזאָראָוו.

אויף דער פערזאַמלונג זענען געווען 3,000 מאַן, און זי איז פאָרגעקומען מיט דער ערלויבניש פון דער פּאָליציי.

בכלל איז די פערזאַמלונג אַדורך רוהיג.

עס האָבען געהאַלטען רעדעס די פיהרער פון די דייטשע ציוניסטען.

פאַר'ן סוף פון דער פערזאַמלונג האָבען היטלעראַוצעס בעזעצט אַלע אויסגענג, אַרעסטירט 200 יונגע ציוניסטען און אָפּגעפיהרט זיי אין די היטלער־לאַגערען.

דער טויטער יוד, וואָס איז געפינען געוואָרען אין קרית־ענבים

הייסט יהושע גוזאָוואַצקער און שטאַמט פון אַ לאָדזער פאַמיליע

תל־אביב, 28. (ספ. טעל.)

ערשט איצט האָט מען זיך דערוואוסט, אַז דער געפינענער טויטער יוד ביי קרית־ענבים הייסט הושיע גוזאָוואַצקער. דאָס איז אַ ברודער פון היגען ציוניסטישען טוער פון דער רעוויזיאָניסטישער (גראָסמאַן) גרופּע.

בעמ. פון רעדאַקציע:

מיר האָבען גערעדט מיט דעם ה' גוזאָוואַצקער אין לאָדז, וועלכער האָט ערקלערט, אַז ער גלויבט בשום אופן נישט, אַז זיין ברודער זאָל האָבען בעגאַנגען זעלבסטמאָרד, ווייל יהושע האָט זעהר גוט פערדינט, האָט אַ מוטער און 2 ברידער אין א"י און האָט נישט געהאַט קיין שום סיבה צו בעגעהן זעלבסטמאָרד.

צוליב טעכנישע סבות איז די פאָרטזעצונג פון „געשפּליט פאַר אַל־קאַמאָנע" נישט אַריין אין היינטיגען נומער.

אָרטאָפּעדישער אַנשטאַלט

פּראָטעזען, קאָרסעטען, אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען אַלער אַרט, לייכטע פּלאַטפוס־איינלאַגען בעגען פוס־שמערצען אַלס נאָך גיפּס־אַבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פּיעטריקאָווער 119, טעל. 231-81

דער נייער שיילאָק...

אַ בעגעגעניש מיט יודען אין ווענעציע

(רייזע־איינדרוקען פון איטאַליען)

פון ב. סמאָליאַר.

זענען מיר געגאַנגען איבער די געסלעך פון ווענעציע, וואָס שטעהן נאָך אויף דעם שטיקעל יבשה, וואָס די שטאָט פערמאָגט און האָבען זיך געפיהלט פרעהליך און האָבען אונטערגעזונגען.

מיט אַמאָל פאַלט איינעם פון אונז איין אָפּצושטעלען אַ פּאָליציאַנט, אַ שוואַרץ־העמדעלדיגען מיט אַ ברייטען נאַפּאָלעאָנישען הוט, איינעם פון יענע מוסאָליניס פּאָליציי־לייט, וואָס אין יעדער שטאָט פון איטאַליען האַלט מען זיי איצט פאַר אומזיסטע ברויט־פרעסער.

— קענט איהר אונז אפשר זאָגען, וואו וואוינט דאָ אַ יודישער קויפמאַן, אַ סעניאָר שיילאָק?

סעניאָר ווער?

סעניאָר שיילאָק! שיילאָק, דער יודישער קויפמאַן פון ווענעדיג!...

ער ווערט גאַנץ ערנסט, דער דאָזיגער היטער פון אָרדנונג און פון פאַשיזם. ער וויל באמת פאַר אונז אויסגעפינען שיילאָקן, „דעם יודישען קויפמאַן פון ווענעדיג". אָבער אַזוי ווי אין זיין טאַשען־ביכעל געפינט ער אַזאַ נאָמען גראַד נישט, פוילט ער זיך נישט און פיהרט אונז אונטער צו איינעם פון די דערביי־איגע יובעליר־קראָמען:

— די סיניאָרען פרעגען זיך נאָך אויף אַ יודישען קויפמאַן! — דערצעהלט ער דעם אייגענטימער פון קראָם — אויף איינעם מיט'ן נאָמען „שיילאָק"... — ווייסטו פון אַזאַ?

דער יובעליר, אַ פיינער ברונעט, מיט שוואַרצע האָר ווי פעך — קוקט אויפ'ן פּאָליציימאַן, כאַפּט אַ קוק אויף אונז און אַ דינער שמייכעל צוגיסט זיך איבער זיינע ליפּען.

ער איז אַליין אַ יוד. פערשטעהט ער דעם וויץ. ער גראַד ווייס שוין יאָ, ווער שיילאָק איז. ער ווייס עס נישט בלויז פון שעקספּירען, נאָר פון זיינע אייגענע עלטערען, פון זיינע זיידעס און עלטער־זיידעס.

קוקט ער אויף אונז, בעמערקט אונזער שמייכעל און לאָזט וויסען דעם פּאָליציאַנט, אַז אַלעס איז אין אָרדנונג. ער וועט אַליין שוין דערגעהן מיט אונז אַ טאָלק וועגען דעם מיסטעריעזען יודישען קויפמאַן, וואָס מיר זוכען.

עס געפעהלט איהם דער איינפאַל, דעם דאָזיגען יודישען יובעליר פון ווענעציע, און ווייל ער דערקענט אין אונז יודען, דערפיהלט ער זיך מיט אונז היימיש, גלייך פון דער ערשטער מינוט.

— ווי לעבט זיך די יודען אין איטאַליען איצט?

— נישט גוט און נישט שלעכט... מיר לעבן דאָ נאָרמאַל... עקאָנאָמיש איז דאָ איצט אפשר נישט אַזוי לייכט דורכצוקומען. אָבער וואו איז איצט עקאָנאָמיש יאָ לייכט?...

— זענט איהר, הייסט עס, צופרידען פון דער פאַשיסטישער אָרדנונג? — נעהם איך איהם אויף אַ פערהער.

אַ מען קען נישט זאָגען, אַז מיר זענען צופרידען, אָבער ווען מען קוקט זיך פון דאַנען צו, וואָס עס טוט זיך מיט די יודען אין דייטשלאַנד, וואָס עס טוט זיך איצט מיט יודען אין דער יוסטער רומעניען, מוז מען זאָגען, אַז אין איטאַליען איז איצט פאַר יודען אַ גוטע צייט.

— האַלט איהר, הייסט עס, מוסאָליניען פאַר אַ פריינד פון יודען?...

— אַ פריינד, צי נישט קיין פריינד, אָבער קיין שונא איז ער נישט. פערפּאַליעט יהדען. אַזוי ווי היטלער — דאָס קען אונזער מוסאָליני נישט פּאַסירען.

ער קוקט אויף אונז, צו זעהן וואָס פאַר אַן איינדרוק זיינע רייד האָבען אויף אונז געמאַכט. און בעמערקענדיג, אַז זיינע רייד אינטערעסירען אונז, פאַלט ער אַריין ענטוזיאַסטיש אין דעם טיפּיש־איטאַליענישען אימפּעט און דערצעהלט אונז ווייטער:

— איהר ווייסט? — זעצט ער פאָר אויף דיין שוואַכען ענגליש — אויב דער איצטיגער אַנטיסעמיטיזם אין דייטשלאַנד זאָל סוף־כל־סוף שוואַכער ווערען, וועט עס זיין צו פערדאַנקען נישט קיין אַנדערען ווי אונזער מוסאָליני. אַלע ווייסען, אַז מוסאָליני האָט אַ גרויסען איינפלוס אויף היטלערן, אָבער וויניג ווייסען יודען דעם, וואָס מוסאָליני טוט איצט צו מאַכען, אַז היטלער זאָל זיך צוריקנעמען אין זיין אַנטיסעמיטישער פּראָגראַם.

„יודישע פּראָטעסטען אין אַמעריקע; יודישער בויקאָט פון דייטשע סחורות אין פּאַלעסטינא יודישע געשרייען אין ענגלאַנד — די דאָזיגע אַלע זאַכען זענען גאָרנישט ווערט. איין וואָרט פון מוסאָליני, און היטלער וועט זיך אין זיין אַנטיסעמיטישער פּראָגראַם מוזען צוימען מעהר ווי פון הונדערטער פּראָטעסטען אין אַמעריקע און אין ענגלאַנד. היטלער איז מוסאָליניס אַ תלמיד. מוסאָליני איז היטלערס רבי...

עס זענען אין ווענעציע איצט נישטאָ קיין סך יודען. צווישען דעם פערטעל מיליאָן איינוואוינער וואָס ווענעציע פערמאָגט, זענען אפשר פאַרהאַן אַ צוויי טויזענד יודען, אין אַסור אויב מען קען דערקענען ווער פון זיי איז אַ יוד, און ווער — אַנ'איטאַליענער.

די יודען איז ווענעציע, ווי אין איטאַליען בכלל זענען איצט אַלע מעהר ווייניגער גוטע איטאַליענישע פּאַטריאָטען. דער פאַשיסטישער רעזשים האָט קיין אַנטיסעמיטיזם מיט זיך נישט געבראַכט. קיין ספּעציפישע צרות פאַר יודען — אויך נישט.

לעבען זיך אַזוי די יודען דאָ, נישט גוט און נישט שלעכט.

היינט און פאָלג. טעג!

דאָס פּאַריזער נעשלאַכטס־לעבען אין שפּיגעל פון פילם לויט Carmini א. ג. Gallonne

צופעליגער זוהן!

פיקאַנט, פול הומאָר. פילם פון לעבען פון מענשען אהן מאָרגען.

אין די הויפּט־ראָלען:

ANNABELLA, ALBERT PREJEAN

אויסער'ן פּראָגראַם: קלאַנג־צוגאַבע און לאַנד־אַקטואַליטעטען.

אָנהייב פון די סעאַנסען אין געוו. טעג 5 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג 1 ביי טאָג. הנחה־בילעטען גילטיג אָהן בעגרענצונגען. פּאָפּולערע פּרייזען פון די פּלעצער.

טוריסטיק און לאנדקענטשאפט

וועכענטליכע בײלאגע

אונזערע אויפגאבען

דער אינטעליגענטער זאמלער, וועלכער וועט זיך נישט בעגניגענען מיט בלויזע זאמל-ארבייטען, האט נאך אויפ'ן דארף א ברייט פעלד פאר זיין טעטיגקייט, צו קען, אפילו אהן דער געהעריגער פארברייטונג, אויף אייגענער האנד אנהויבען א פארשונגס-ארבייט: ווי אזוי, א דאנק וואס, אדער ביי וואספערע אומשטענדען איז ענטשטאנען דער אדער יענער מנהג, דאס אדער יענץ גלויבען, אדער אן אנדערע אײנריידענייש.

מיר שטעלען זיך, נאטירליך נישט פאר, אז די פארשונגס-ארבייטען זאלען זיך דעם אמאטאר-פארשער אײנגעבען אין גאנצע הונדערט פראצענט, אבער זיינע מאטעריאלען וועלען געוויס זיין אן אינטערעסאנטער און שאצבארער צושטייער דעם קומענדען וויסענשאפטלער-פארשער.

אביסעל שווערער דערפאר וועט שוין זיין די ארבייט פאר אונזערע מיטהעלפער, וועלכע וועלען וואוינען זומערצייט אין שטעטעל.

אין שטעטעל איז שוין פערהאן א געמישטע בעפעלקערונג פון יודען און נישט-יודען און דעם זאמלער, וועמען עס אינטערעסירט סיי לאנדקענטשאפט, סיי יודישע וויסענשאפט וועט שוין אויסקומען צו זאמלען דאפעלטע מאטעריאלען, סיי אזעלכע, וועלכע זענען נוגע בלויז דער נישט-יודישער בעפעלקערונג און סיי אזעלכע, וועלכע האבען א שייכות בלויז מיט דער יודישער בעפעלקערונג. אויסערדעם, וועט דעם זאמלער, אויסקומען זיך אנצושטויסען אי אויף דער יודישער גאס מיט קריסטליכע מאמענטען און אי אויף דער נישט-יודישער גאס מיט יודישע מאמענטען.

מיר רופען די אויפגאבע אין שטעטעל אן א שווערערע, נישט דערפאר בלויז, ווייל זי פאדערט א גרעסערע אנשטרענגונג, נאר אויך דערפאר, ווייל זי פאדערט א גרעסערע איניציאטיוו מעהר אינטעליגענץ און דער עיקר — מעהר ארגאניזאציע-פעהיגקייטען, ווייל —

אויסער דעם זאמלען פון פאלקלאריסטישע מאטעריאלען, איז אויך זעהר ווינשענסווערט זיך צו בעקענען און צו בעשרייבען די סטרוקטור פונ'ם שטעטלדיגען יודישען קבוץ: שולען, בתי-מדרשים, חברות, פעראיינען, צעכען, זעלבסטפערוואלטונגען (יודישע גמינע), די יודישע פרנסות פון שטעטעל א. ד. ג.

אויב האבען מיר דאס געזאגט וועגען יודישען שטעטעל בדרך כלל, דארפען מיר בעזונדערס אונטערשטרייכען די בפרטיות'דיגע שטעטלעך, אין וועלכע די יודישע בעפעלקערונג פיהרט ספעציפיש יודישע אינדוסטריען אדער מלאכות, ווי למשל האליטשער טליתים-מאכעריי, סאסאווער עטרות-שפינעריי, ווענגראווער סופרים, שידלאווצער גארבערייען א. ד. ג. — אין יענע שטעטלעך דארפען גענוי אויפגעפארשט ווערען (אויב מעגליך מיט סטאטיסטישע ציפערן) סיי דער מצב פון די מלאכות, סיי פון די בעלי-מלאכות.

טוריסטישע וויקענד-קאלאניע אין גלאוונע

נישט יעדער איינער קען זיך אפרייסען פון זיינע געשעפטען און אוועקפאהרען למרחקים. נישט יעדער איינער קען זיך דערלויבען אויף דער אויסגאבע פון דער מיט דער רייזע פערבונדענער סומע.

יעדער איינער וויל אבער, יעדען איינעם קומט אבער לכל-הפחות אן איין טאגיגען אפרוה במשך פון דער גאנצער וואך, פון דער גאנצער שווערער ארבייטס-וואך.

דער פראבלעם איז אונז געשטאנען בולט פאר די אויגען און מיר האבען אונטערגענומען שריט איהם צו לעזען.

מיר האבען הײ-יאהר געעפענט א היגיענישע-שטאטישע קאלאניע. דער אויסוואהל איז געפאלען אויף גלאוונע, ווייל ערשטענס, איז עס דער געזונדסטער קלימאטישער ארט פון לאדזשער אומגעגענד, צוליב די טרוקענקייט פון באדען, סביבה פון גרויסע סאסנאווע וועלדער, נאהענטקייט פון לויפענדען וואסער, אין וועלכען ס'איז אויב פערהאן א וואסערפאל אין קלענערען פארמאט, וועלכער ווירקט אבער אויסגעצייכענט ווי א נאטירליכע הידראפאטיע.

צוליב דער בעקוועמליכקייט און ביליגקייט (אונזערע גרופען געניסען פון א באהן-הנחה) פון צופאהר און על כולם, צוליב דער בעקוועמליכקייט און ביליגקייט פון די אויפהאלטסקאסטען — דער טאג-טעגליכער אויפהאלטונגס-קאסט וועט זיין א מינימאלער.

דאס וועט זיין, בלתי ספק, די געהעריגסטע און דעמאקראטישסטע לעזונג פון זומער-אפרוה פאר די ברייטסטע שיכטען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין אלגעמיין און פאר אונזערע פריינד און מיטגלידער בפרט.

די לאדזשער אפטיילונג פון דער י. ג. פ. לאנדקענטשאפט עפענט דעם 1 יולי ה. י. אן אפרוה-קאלאניע פאר מיטגלידער און געסט אין גלאוונע.

די קאלאניע געפינט זיך אין ניי-ווארכאלאוו נאהענט פון דער באהן-סטאציע.

די בנינים פון דער קאלאניע זענען ארומגערינגעלט מיט געזונטע טרוקענע סאסנע-וועלדער אין שכנות מיט'ן טייך מרוגא. דער טעגליכער אויפהאלט אויף דער קאלאניע קאסט: פאר מיטגלידער 3.75, פאר געסט גייט צו 10 פראצ.

יעדע וואך וועט די היגע אפטיילונג ארגאניזירען וויקענד-אויספלוגען אויף דער קאלאניע. חוץ מזה, וועט די לייטונג פון דער קאלאניע ארגאניזירען אויפ'ן ארט אויספלוגען און עקסקורסיעס אין די נאהענטסטע און ווייטערע געגענט.

די לייטונג פון דער קאלאניע געפינט זיך אין געניטע הענט, מיט דער קוך פיהרט אן א פאכמאן פון דער קולינארער קונסט. די קוך איז א כשר'ע.

גענויערע אויסקונפטען ערטיילט דער סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט וואלטשאנסקא 35 טעל. 121-53.

יודישע געזעלשאפט פאר לאנד-קענטשאפט אין פוילען

אפטיילונג אין לאדז וואלטשאנסקא 35 טעלעפאן 121.35

קאמוניקאט

היינט, דאנערשטאג, דעם 29-טען ה. י. קומט פאר אן אויספלוג אויף דער בילדער-אויסשטעלונג פון אסתר קארפ. צוזאמענטרעף 11 אין דערפריה פיעטריקאווער 90. אנפיהרער פרוי אלי.

דעם 1-טען און 2-טען יולי ה. י. קומט פאר אן אויספלוג נאך גלאוונע, אויף דער פייערליכער דערעפנונג פון דער קאלאניע אין ניי-ווארכאלאוו. אפצאהל פאר געסט 6.50 פאר מיטגלידער 5.50 צוזאמענטרעף פינקטליך 4 נאכמיטאג אין לאקאל פון דער געזעלשאפט.

זונטאג, דעם 2. יולי ה. י. קומט פאר אן אויספלוג נאך גלאוונע, אויף דער פייערליכער דערעפנונג פון דער קאלאניע אין ניי-ווארכאלאוו. אפצאהל פאר געסט 6 זל., פאר מיטגלידער 5 זל. צוזאמענטרעף 6 אין דערפריה אין לאקאל פון דער געזעלשאפט.

די צאהל איינשרייבונגען אויף די אויספלוגען נאך גלאוונע, איז א בעגרעניצטע. דער סעקרעטאריאט נעהמט נאך אן איינשרייבונגען היינט, דאנערשטאג דעם 29-טען. דער אפצאהל נעהמט ארום רייזע-הוצאות, נאכטלעגער און זעמטליכע אויסהאלטונג.

שבת דעם 8 טען יולי ה. י. קומט פאר אן אויספלוג נאך רזשגאוו, און בית-עולם אונטער רזשגאוו, צוזאמענטרעף אויף ריימאנט-פלאץ, 3 זייגער נאכמיטאג. אפצאהל פאר געסט 1.30 און פאר מיטגלידער 1.15 זל. אנפיהרער פריינד י. בראנכער.

זונטאג, דעם 9-טען יולי ה. י. קומט פאר אן אויספלוג אין דעם שטאטישען אנשטאלט פון רויזען-צוכט אין קסאווערוב. פערבינדען מיט פלאזשע און באדען זיך. צוזאמענטרעף ריימאנד-פלאץ 8.30 אין דערפריה. אפצאהל פאר מיטגלידער 2 און פאר געסט 2.20 זל. אנפיהרער פריינדין פרוי אלי.

זונטאג, דעם 9-טען יולי ה. י. קומט פאר אן אויספלוג נאך לאוויטש. צוזאמענטרעף 5 אין דערפריה אין לאקאל פון דער געזעלשאפט. אפצאהל 5.50 פאר מיטגלידער און 6 זל. פאר געסט און נעהמט ארום רייזע-הוצאות און בעזוכונגען. אנפיהרער פריינד זילבערשטיין.

דעם 15-טען יולי ה. י. פאהרט אפ דער אויספלוג „מיט'ן לויף פון דער ווייכסעל". אפצאהל פאר מיטגלידער 83 און פאר געסט 88 זל. מיט א זעהר אינהאלטסרייכען פראגראם. עס וועלען בעזוכט ווערען צוו. א. פלאצק, וולאצלאוועק, ציעכאטשינעק, טארן, גדיניע, קארטוז, קארוויע.

דער סעקרעטאריאט פון דער י. ג. פ. ל. אויף וואלטשאנסקא 35, טעל. 121-53. איז טעטיג יעדען טאג פון 6 ביז 10 אווענד.

פון דער קאלאניע אין קארוויטש

שבת דעם 1 יולי ה. י. פאהרט אפ פון קאלישער באהנהויף מיט דעם צוג, וועלכער גייט אויף גדיניע און הער 9.25 אין אוונט, די צווייטע גרופע קאלאניסטען וועלכע האבען זיך פערשריבען אין אונזער קאלאניע אויף דעם 1-טען יולי.

די גרופע בעשטייט פון עטליכע 40 מאן, גלייכצייטיג פאהרט ארויס פון ווארשע א גרופע פון עטליכע צוואנציג מאן פון וולאצלאוועק 10 מאן, אויסער פון אנדערע גרעסערע און קלענערע שטעט אין פוילען, ווי לעמבערג, ביאליסטאק, ווילנע און אנד.

צוזאמען, די אפפאהרענדע גרופעס, מיט די וועלכע זיצען שוין אויף אונזער קאלאניע, וועלען מיר דעם 1-טען יולי האבען אין קארוויע ארום הונדערט מאן, מיר מאכען דעריבער אויפמערקזאם די אלע, וועלכע האבען בדעה צו פאהרען אויף דעם 1-טען יולי, אז זיי זאלען זיך פערשרייבען במשך פון היינטיגען טאג אין סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט.

די וועלכע האבען איינגעצאהלט און האבען נישט צוגעצאהלט וועט'ן געבעטען דאס צו דערלעדיגען במשך פון היינטיגען טאג אין סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט, ווארי זיי וועלען בעקומען אויף האלטס-קארטען און גענויע אינפארמאציעס.

די נאהענטסטע גרופע אויף אונזער קאלאניע וועט אפפאהרען דעם 15-טען ה.ח. איינשרייבונגען ווערען שוין אנגענומען אין סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט, וואלטשאנסקא 35, טעגליך פון 6—10 אינאווענט.

א בעזונדערע אויפמערקזאמקייט דארף געשאנקען ווערען דער שטעטלדיגער פלי-קודש, שולען, בתי-מדרשים, בית עלמנס, סיי זייערע איינצעלנקייטען, זיי זייערע אויסערליכקייטען, זייער ענטשטעהונג, געשיכטע און מיט זיי פערבונדענע לעגענדעס אדער אנעקדאטען.

זעליס י.

היינט דאנערשטאג, בעריכטס-פערזאמלונג

פון 4. דעלעגאטען-צוזאמענפאהר פון דער י. ג. פ. ל.

היינט, דאנערשטאג, דעם 29 ד. ח. 8.30 אווענד קומט פאר אין אייגענעם לאקאל פון דער היגער אפטיילונג פון דער יודישער געזעלשאפט פאר לאנדקענטשאפט א בעריכטס פערזאמלונג פון 4-טען דעלעגאטען-צוזאמענפאהר, וועלכער איז פארגעקומען דעם 16 און 17 ד. ח. אין ווארשא.

דער רוף פון קערפער

סענסאציאנעל-ערא̈טישער ראמאן

35)

סעווערינא האט זיך בעמיהט נישט צו קוקען אויף מארסעלן ווען ער האט זיך אנגעטאן.

זי האט מורא געהאט אז די טיפע שניטען אין זיין לייב, וואס האבען עדות געזאגט אויף זיין מעדערישקייט, וועלען זי נאך שטארקער צובינדען צו איהם.

וועגען דעם ווי אזוי זי האט זיך צו איהם צוגעבונדען האט זי זיך געקאנט איבערצייגען אין משך פון די נאהענטסטע טעג, וואס זי האט פערבראכט אהן מארסעלן.

ערשט איצט האט זי פערשטאנען ס'ארא בעדייטונג עס האט פאר איהר בעקומען דער דאזיגער מענש, און ווי שווער עס איז איהר געווען אהן איהם.

זי האט געהאט אמת'ע שרעק, אז ער האט זי אויפגעהערט צו בעגעהרען, אז זי געפעלט איהם נישט מעהר, און אז — מעגליך — ער האט נישט קיין געלד צו בעצאהלען דער מאדאם אנאיס פארן רעסט זי צו בעזוכען.

ווען מארסעל איז אין א וואך ארום ווידער געקומען, האט זי, א בליק-טועדיג אויף זיין פערכמארעטען פנים, איהם פארגעלייגט:

— אויב דו האסט נישט קיין געלד, בין איך דיך גרייט ...

שווייג, האט מארסעל אויסגערופען.

ער האט אנגעהויבען שווער צו אטעמען און דערנאך א ווארף געטאן איהר מיט פעראכטונג און פון אויבען אראפ:

— איך ווייס, אז ווען איך וואלט געוואלט... איך האב סיווי דריי, וואס האלטען מיך אויס... דיר וועל איך עס נישט דערלויבען... געלט!... אט זעה !...

און ער האט א שלייד״ געטאן אויפ'ן טיש א הויפען הונדערט-פראנקיגע באנקנאטען.

— איך ווייס אפילו נישט, וויפיל איך האב דא — האט ער מיט פעראכטונג פארטגעזעצט — און ווען ס'וועט ווערען אויס פון דעם געלד וועט זיין נאך !

— טא וואס-זשע? — האט סעווערינא ארויסגעשפטשעט.

— וואס אייגענטליך, פרעגסטו?

ער האט מיט כעס א ציה געטאן מיט די פלייצעס.

אזוי פלעגט ער מאכען יעדעס מאל, ווען מען פלעגט זיך צו איהם ווענדען מיט א פראגע.

— גענוג געפלאפלט... איך בין געקומען אהער נישט צו שמועסען...

אין פון יענעם אוועגד אן האט ער אנגעהויבען טאג-טעגליך צו בעזוכען דאס היידעל פון דער מאדאם אנאיס.

די ערשטע צייט איז ער געווען שוויגענדיג און פערשלאסען אין זיך, אבער ביסלעכווייז האט זיין עקשנות נאכגעלאזט, אפטרעטענדיג דעם ארט דער צוגעבונדענקייט, וואס איז געווען שטארקער פון איהם.

מיט יעדען טאג האט זיך סעווערינא אלץ מעהר אונטערגעגעבען זיין השפעה.

אלץ שווערער איז איהר געווען צו שיידען זיך, מיט די ערא̈טישע וועגען איהם.

די וואנד וואס סעווערינא האט אויפגעשטעלט צווישען איהר און איהם האט זיך שנעל געקרישעלט און זי איז איינגעפאלען א סך פריהער, ווי זי האט זיך געקאנט אפגעבען וועגען דעם א דין-וחשבון.

די קומענדיגע געשעהענישען האבען איהר געעפענט די אויגען אויף דעם, וואס עס איז אין איהר פארגעקומען.

...מארסעל איז אוועק, און, אפגעבענדיג זיך די עראטישע נייגונגען, האט סעווערינא פערלוירען דעם זין פאר דער צייט.

אומגעריכט האט זי זיך דערמאנט אז זי האט זיך היינט געדארפט טרעפען אויף מיטאג מיט פיערן און זיינע קאלעגען.

פיער איז אוודאי שוין צוריקגעקומען אהיים און די אפוועזענהייט פון זיין ווייב בעאומרוהיגט איהם.

סעווערינא האט זיך אבער געפיהלט אינגאנצען נידערשלאגען.

איהר הויט האבען נאך געשרפ'ט מארסעלס קושען.

זי האט נישט געקאנט צוזאמענקלייבען די כוחות און צווינגען זיך צו גיין אהיים.

זי האט זיך פאמעליך אנגעטאן, און אנגעקלייב[ט] געגען פיער'ן דורכ'ן טעלעפאן, מיטטיילענדיג איהם, אז — זי האט זיך פערהאלטען ביי דער שניידערין. און אז זי וועט זיך מיט איהם טרעפען דירעקט אין רעסטאראן.

דער מיטאג אינ'ם רעסטאראן צו וועלכען עס פאדערט זיך נישט קיין אוועד-טואלעט, וועט זי נישט מיד מאכען.

אלוא, סעווערינא איז אריבער פון דער וועלט פון דער מאדאם אנאיס מיט איהרע מיידלעך, און געסט, אין דער וועלט אריין, וואס האט זי געוועהנליך ארומגערינגעלט.

און אין דעם מאמענט, ווען זי האט זיך געפינען אין דער געזעלשאפט פון איהר מאנס פריינד, וועלכע האבען זיך אויפגעהויבען פון זייערע ערטער כדי זי צו בעגריסען, האט פאר איהר אדורכגעבליצעלט א קורצע אבער בולטע זעהעניש — זי האט דערזעהען ווי מאטילדא נעהמט ארונטער היפאליט'ן די מאריגאריקע....

פיערן מיט סעווערינאן האבען איינגעלאדענט אויף מיטאג צוויי יונגע כירורגען.

איינער פון די איז געווען א טונקעלער ברינעט, דעלמער האט געשמ'ט אלס „פראפעסאר פון דאמען-הערצער".

זיינע בעוועגונגען, מאניערען זענען געווען פול מיט ליידענשאפט: ציטענטונייז זענען זיי געווען ענטשלאסענע ציטענטונייזן — פול צארטקייט, וואס געגענשטעלען זיך זייער קראפט זענען נישט קיין סך געווען אימשטאנד.

סעווערינא האט עס געוואוסט, און אין דעם מאמענט, ווען ער האט זי קושענדיג טאנצען, האט זי מיט איראניע א טראכט געטאן וועגען דער רעדפוטאציע זייבער...

(פארטזעצונג קומט).

גרויסע שרפות איז דערפער

(2) אין א גאנצע רייה דערפער אין דער לאדזשער סביבה זענען אין די לעצטע טעג פאר-געקומען שרפות וואס האבען געמאכט גרויסע שאדענס.

אין דארף וואלבארזש האט די פאליציייאישע אויספארשונג פעסטגעשטעלט, אז די שרפה אין פאלווארק פון וולאדיסלאוו קאוואלסקי איז פאר-געקומען דורך אנאונטערצינדונג, דעם אונטערצינ-דער האט מען אבער נישט געכאפט.

פון העלענאוו

היינט 11 פריה א מוזיקאלישער פריהמאר-גען-קאנצערט, 5 נאכמיטאג א פאפולערער קאנצערט אונטער דער ליישונג פון דיר. ט. רידער. אויך ארטיסטישע אויפטריטען מיט יאנוש שינדלער אין דער שפיץ.

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל־גאס 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1–2 בייטאג און פון 4–7 נאכמ.

דער גרויסער קאנצערט פון ישראל אלתר

לטובת דער ת״ת של הרב

דער קאנצערט פון בעוואוסטען קינסטלער – חזן ר׳ ישראל אלתר פון האנאווער, וועלכער קומט פאר מיטוואך דעם 5 ליפיעץ אין פילהאר-מאניע, האט ארויסגערופען אין שטאט דעם גע-העריגען אינטערעס, אויסער זיינע אייגענע בע-ריהמטע קאמפאזיציעס, וועט ער אויך זינגען אנדערע תפילות, וועלכע בעגייסטערען דעם עולם.

ווי בעקאנט געהט די הכנסה לטובת דער תלמוד-תורה של הרב ר׳ אלי׳ חיים מייזעל זצ״ל.

נעכטיגע רינג-קאמפען אין לאדזשער ציוק

נעכטען זענען געווען פאלגענדע רעזולטאטען:

1) קאוואן האט בעזיגט קעלערין אין דער 13 מינוט, 2) קרויזער האט אין דער 25 מינוט בעזיגט טשאיאן, 3) ראגא האט בעזיגט גראבאוו-סקין אין דער 37 מינוט, 4) שטעקער האט בע-זיגט אין פריאמעריקאנער קאמף קוואדיאגין אין דער 20 מינוט.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 29 יוני 1933

9 טראנסמיסיע פון גדיניע, 11,05 גרא-מאפאן, 11.57 צייט-סיגנאל, 1203 רעדע פון מלוכה-פרעזידענט, 12,15 טראנסמיסיע פון גדיניע. 12,40 קאמוניקאט, 12,45 מוזיק-פריהמארגען, 3.05 טראנסמיסיע פון גדיניע, 3,25 אקטועלע ידיעות, 3,30 פאלקס מוזיק. 4 אודיציע פאר קינדער, 4,30 קאנצערט, 5 רעדע פון גענעראל ארליטש-דרעשער, פרעזעס פון אויספיהר-קאמיטעט פון „שוויפנטא מאזשא", 5,15 פאלקס מוזיק. 6 גראמאפאן, 6,40 פערשידענעס, 6.55 ספארט פון לאדז, 7 אודיציע, 7,40 פאסט-קאסטען, 8 קאנ-צערט, 8,50 אווענד-פרעסע, 10 קאנצערט פון גדיניע, 10,25 ספארט פון פוילישע ראדיא-סטא-ציעס. 10.40 קאמוניקאטען, 10,45 קאנצערט פון גדיניע.

* * * * *

אויסלאנד

7,30 ריגא – סימפ. קאנצערט, 7,55 הילווערסום – קאנצערט, 8,30 מיילאנד – אפערע „פאוסט", 10,05 קאפענהאגען – סימפ. קאנצערט.

Dr. med. H.LUBICZ
ספעציאליסט פאר ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7, טע. 141-32.
נעהמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד, זונטאג פון 9–11 בייטאג.

איז די שטאטישע טעאטערס

שטאטיש טעאטער: 4 בייטאג „מיידלעך אין מונדירען"

אין אווענד „דער אויסטערלישער מענש"

זומער-טעאטער אין סטאשיק פארק: „צי איז דא עפעס צו פערצאלען".

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	–	–	–	75.50
3 פראצענטיגע בוראוולאנע			–	37.85
4	„	דאלארובקא	–	48.00
7	„	סטאביליזאציע (אמ.)		49.25
8	„	ווארשאווער פאנד-בריף		40.00
8	„	לאדזער	„ „	37.30
ענגלישע פונט	–	–	–	30.33
דאלאר – אפיצ. 7,10,	נישט אפיצ.	–		6.98
גאלד-דאלאר	–	–	–	9.23
גאלד-רובל –	–	–		4.90
דייטשער מארק	–	–	–	2.08

Dr. Z. RAKOWSKI
ספעציאליסט פאר
אוירען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען
11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)
טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17
פון 11–1 און פון 2–3 נאכמ.

היינט, דאנערשטאג, 11 א זייגער פריה קומט פאר
א מוזיקאלישער פריה=מארגען=קאנצערט
5 נאכמיטאג א פאפולערער קאנצערט
PARK Helenów
אונטער דער לייטונג פון דיר. טעאדאר רידער.
געזאנגונגס-אויפטריטען פון די טאלאנטירטע ארטיסטען מיט Janusz Szyndler אין דער שפיץ.

גראנד-קינא
Wioska na Altaju (odna)
היינט – פרעמיערע! סאוועטישער פראדוקציע
פון פילם פון דער גאלדענער פראדוקציע „סאוקינא"
רעזשי פון שעפער פון Bezdomni טראוובערג קאזינצעוו
מוזיק פון קאמפאזיטאר סאוטאקאוויטש. אין די הויפט-ראלען ארטיסטען פון מאסקווער טעאטערס.

קאמוניקאטע.
מיר מאכען בעקאנט די געעהרטע אבאנעמער, אז מיר זענען ווייטער די דירעקטע אבאנעמער פון דער ווארשאווער געזעלשאפט פון קויהלען-גרובען און הוטע-אנשטאלטען אקצ.-געז. און בעזיצען שטענדיג אויף לאגער קויהלען פון די גרובענס
„KAZIMIERZ" i „JULJUSZ"
גלייכצייטיג מאכען מיר בעקאנט, אז מיר האבען דערהאלטען דעם קויהלען-פערקויף אויף דער לאדזער וואיעוואדשאפט פון דער קויהלען-גרובען-געז. „FLORA" אקצ.-געז.
ABRAMOWICZ i WODZISŁAWSKI, Kilińskiego 66, tel. 147-60.
8410

2 שטובען און קיך
זאפארט איבערצוגע-בען אין צענטרום פון שטאט, ביליג דירה געלד. צו ערפאהרען: אגראדאווע 1, וו. 12

Z prawami Szkół Państwowych
Gimnazjum Żeńskie
Józefa Aba w Łodzi
Zielona 10, tel. 122-12, oraz SZKOŁA POWSZECHNA
די דירעקציע מאכט בעקאנט די פאראינטערעסירטע, אז די איינטריטס-עקזאמענס וועלן פארקומען מיטן אנהויב פון שול-יאהר אויסשל. אין די טערמינען פון 21/8 ביז 26/8. איינשרייבונגען נעמט אן דער סעקרעט. פון 13 שרפיגען פון 10–13

וווערקשטעל שירמס פון און שפאציר=שטעקענס
ס. פייגענבוים
לאדז, נארוטאווישא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ=פרייזען.
נעהמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

שיי טרעז
מיט פאריזער שרינדען און פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט אויף אנדולאציע און מאניקור
ביי קערש, סקווערא 15

לעטשניצע
זגערזשער 17
נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטען
פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אווענט.
וויזיט 3 זל.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

צו די ג׳ ה״ה גנבים!
זונטאג דעם 25 ד.ח. צווישען 8–9 אווענד האט מען מיר ארויסגע׳גנב׳עט 2 קעפ פון די קריטא-מאשינען מיט די נומערן 929830 און 9405070, וועלכעס איך בעט ביי די ה״ה גנבים געגען בע-לוינונג אפצוגעבן. דאס איז מיין פער-דינסט אויף פרנסה. זיך צו ווענדען אויף די אדרעס: וואלף דאמב, קילינסקעגא 18. דיסקרעציע געזיכערט.

פערשידענעס
עס ווערט געזוכט א קעכין ארויס-צוגעבען מיטאגען אין ווארשט געשעפט זשעראמסקיעגא 41. 3401

א שיך-פערקויפערין ווערט געברויכט פיעטריקאווער 17. ביי אדערבערג.

א קוואליפיצירטע נייהערין צו סווי-טערס אין שטוב, אויך א לערן-יונגעל פון א בעסערער פאמיליע. זיך צו מעלדען ציגעל-גאס 15. ליבראווסקי. 3406

א לערן-יונגעל ווערט געזוכט, באלד נעצאהלט. זשעראמסקיעגא 9, ביי ראזענבוים, פראנט, 3. שטאק. 3413

צו פערקויפען ארבע שלחן עורך׳ס מיט טורים און רמב״מ׳ס צעגעלניאנא 7, רעכטע אפיצינע, 1. שטאק. 3416

ראקאלען
4 צימער און קיך מיט אלע בע-קוועמליכקייטען, פראנט, 1-טער שטאק פון זאפארט צו פערמיטען, פאמארסקא 57 אויך גרויסע שאפעס. 3402

א גרויס צימער צו פערדינגען ביי א אנשטענדיגע פאמיליע, שרודמיעסקא 30 וואוינונג 42. 3412

א געוועלב מיט א וואוינונג אויף זשעלאנא 7 פון זאפארט איבערצוגעבען, ביליג דירה-געלד. צו ערפאהרען ביי מאניק, זשעלאנא 7. 3405

8-טע ג, לעטניעהיים אין וו׳שנ׳אווא-גורא
איז צו בעקומען דעם „נייעם פאלקסבלאט"
פון 8 א זייגער פריה ביי יאמניק, ווילא קאוואלע.
עס ווערט אויך אבגעשיקט אהיים.

לעטשניצע כראברעגא 4 רוג זגערזשער 87
נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען
וויזיט 3 זל.
ווענעראלאגישער קאבינעט 3377

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען און דענטיסטישער קאבינעט
11 בזשעזשינער 11
טעלעפאן 137-63
עס נעמען אן דאקטוירים ספעציאליסטען: שיפמאן, וואלינסקי, שמיר-געלד, קערשנער, שמער-לאווסקי, סלאבאדסקי, זאלצ-וואסער, איציקזאן, קרא-סאווסקי, יאקובזאן און דענטיסטין סטאראפאלסקא.

כירורגישער קאבינעט
Dr. Szreiber
איז געווארען איבערגעטראגען אויף
Narutowicza № 9
tel. 122-95.
אפעראציעס, אפאטראנקעס, הלם ושילאקעס אז״וו היילאנשטאלט-פרייזען.

Poradnia WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1
נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה.
און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אורספלוס אויף סיפיליס און טריפער.
קווארץ-לאמפעז, עלעקטרישער הייל-קאבינעט.
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוו. פון 11–4 נ״מ נעמט אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען, זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכט. בעזונדער ווארטע צימער פאר פרויען.
וויזיט 3 זל.

זיכערע הילף און א רפואה!
אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פער-גיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין נוט. פאר הויקערס און פיס.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פאלט אריין אין דעם פיס איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער פראגליג או שטערבליך. ספעציעלע גוטענע הייל-באנדאזשען בעזאטיגען זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, לייטנגען ספעציעלע הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאכ-פיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס.
עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

איינציגע ארטאפעדישע הייל=אנשטאלט
Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אומבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס - פראפעסארען: פראפ. ד״ר באראנטש, פראפ. ד״ר י. מארישלער, פראפ. דר בר. קיפלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.
איך דריק אויס מיין בעסטען דאנק דעם ה׳ ד״ר. י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פאר בעפרייען מיך פון א געפאהר, וואס האט מיך געדראהט פון א ברוך-קראנקהייט, אויף וועלכער ב׳האב געליטען א סך יאהרען.
Arwil Dresler, Łódź, ul. Wschodnia 4, II p.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר׳ן טעקסט—8 גר. פרייטאג און ערב-יו״ט—24 גר. אין דער זייט	שפאלטען	
אין טעקסט—40	60—	4
זאכ׳ן טעקסט—12	18—	

אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט, שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז – 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים. אויף דער פראווינץ – 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר׳ן אינהאלט און טער מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנט-ווארטליך. די אדמיניס. איז אפען בייטאג און פיינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustewski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.